

Česká zemědělská univerzita v Praze

Institut vzdělávání a poradenství

Katedra celoživotního vzdělávání a podpory studia

Distanční text a jeho tvorba na zvolené téma

Bakalářská práce

Autor: **Aneta Frolíková**

Vedoucí práce: PhDr. Lucie Smékalová, Ph.D. et Ph.D.

2019

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Aneta Frolíková

Poradenství v odborném vzdělávání

Název práce

Distanční text a jeho tvorba na zvolené téma

Název anglicky

Distance text and its creation on the selected object

Cíle práce

Cílem práce je popsat náležitosti tvorby distančního textu a vypracovat samotný distanční text (na téma: začínající jezdec na motorce) a zároveň představit využití distančního textu v praxi.

Metodika

1. Studium vybrané problematiky v dostupných informačních zdrojích a průběžné konzultace s vedoucí práce.
2. Vymezení terminologie a deskripce teoretických východisek.
3. Vymezení předmětu: Práce zahrnuje definici distančního textu, určuje odlišnosti a principy distančního vzdělávání, uvádí studijní opory vyžívané při distančním vzdělávání, vysvětluje, jak se distančním textem pracuje a jak se vytváří. Dále v praktické části prezentuje vytvořený distanční text a poskytuje informace o jeho využití v praxi.
4. Vyvození závěru, soupis literatury, korekce formálních a stylistických náležitostí.

Harmonogram zpracování: Kompletní pracovní verzi práce odevzdat vedoucí práce do konce února 2019. Finální verzi práce odevzdat na studijní oddělení a do UIS do konce března 2019.

Doporučený rozsah práce

Dle pravidel pro psaní bakalářské práce.

Klíčová slova

Distanční vzdělávání, distanční text, pravidla pro psaní textu

Doporučené zdroje informací

BEDNAŘÍKOVÁ, Iveta. Jak psát "distančně". Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. ISBN 978-80-244-1681-6.

PODŠKUBKOVÁ, Jaroslava a Jiří POSPÍŠIL. Didaktika distančního vzdělávání v prostředí vysoké školy. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1541-0.

ROHLÍKOVÁ, Lucie a VEJVODOVÁ, Jana. Vyučovací metody na vysoké škole: praktický průvodce výukou v prezenční i distanční formě studia. 1. vyd. Praha: Grada, 2012. 281 s. ISBN 978-80-247-4152-9.

ZLÁMALOVÁ, Helena. Distanční vzdělávání a eLearning: učební text pro distanční studium. Vyd. 1. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2008. 144 s. ISBN 978-80-86723-56-3.

ZLÁMALOVÁ, Helena. Příručka pro autory distančních vzdělávacích opor: jak tvořit distanční studijní text. Vyd. 1. Praha: Centrum pro studium vysokého školství, Národní centrum distančního vzdělávání, 2006. 67 s. ISBN 80-86302-39-3.

Předběžný termín obhajoby

2018/19 LS – IVP

Vedoucí práce

PhDr. Lucie Smékalová, Ph.D. et Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra celoživotního vzdělávání a podpory studia

Elektronicky schváleno dne 19. 2. 2019

PhDr. Lucie Smékalová, Ph.D. et Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 4. 3. 2019

Ing. Karel Němejc, Ph.D.

Pověřený ředitel

V Praze dne 10. 03. 2019

ČESTNÉ PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma:

Distanční text a jeho tvorba na zvolené téma

vypracovala samostatně a citovala jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použila a které jsem rovněž uvedla na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Jsem si vědoma, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědoma, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a že s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V Praze dne 10. března 2019

.....

(podpis autora práce)

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí mé bakalářské práce PhDr. Lucii Smékalové, Ph.D. et Ph.D. za její cenné rady, vstřícnost a trpělivost, kterou mi v průběhu zpracování bakalářské práce věnovala. Také bych chtěla poděkovat své rodině za velkou trpělivost, toleranci a podporu při studiu.

Abstrakt

Bakalářská práce nese název „Distanční text a jeho tvorba na zvolené téma“. Práce charakterizuje distanční vzdělávání, zabývá se odlišnostmi od klasického vzdělávání, popisuje formy vzdělávání. Věnuje se principům distančního vzdělávání, výhodám i nevýhodám tohoto studia. Pojednává i o důležitosti studijních materiálů a jakou plní funkci v distančním vzdělávání. Následně charakterizuje distanční text, rozdíl mezi distančním studijním textem a uvádí základní informace, které by autor měl znát před začátkem psaní distančního textu. Zmiňuji strukturu kapitol distančního textu a základní části textu, které je potřeba znát pro tvorbu samotného distančního textu. V praktické části práce vytvořím distanční text, v mém případě příručku, která bude určena začínajícímu jezdcí na motocyklu. V této příručce znázorňuji, jak do textu začlenit jednotlivé teoretické prvky, kterým jsem se věnovala v předchozí, teoretické části bakalářské práce. Studium odborné literatury dokážu na praktickém příkladu popsat a znázornit pravidla a zásady tvorby studijního distančního textu, a tak propojím teorii s praxí.

Klíčová slova:

Distanční text, distanční vzdělávání, samostudium.

Abstract

The Bachelor Thesis is called “Distance text and its creation on the selected object”. The Bachelor Thesis deals with distance education, the difference between itself and classic type of education and describes all forms of education. It devotes to all principles of distance education and compares advantages and disadvantages of this form of education. In the following text there is talking about the importance of educational materials and how do they work in distance education. On the top of that it describes distance text, the difference between distance educational text and gives basic information that the potential writer should know before he starts to write distance text. In the Thesis there is also mentioned the structure of particular chapters and basic parts of the textual matter that are necessary to keep while making a distance text. In the practical part of the Thesis there is my own created distance text, a user guide for motorcyclist beginners. In this user guide I try to show how to integrate particular theoretical components that I mentioned in the previous, theoretical part of my Bachelor Thesis. Thanks to the specialized literature research I can describe and demonstrate on a practical example the basic rules of the creation of educational distance text so that I can connect the theory to the practice.

Keywords:

Distance text, distance education, self-study.

Obsah

Úvod.....	10
TEORETICKÁ ČÁST	
1 Cíl a metodika.....	11
2 Distanční vzdělávání	12
2.1 Vymezení distančního vzdělávání.....	12
2.2 Odlišnost distančního vzdělávání.....	13
2.2.1 Prezenční forma studia.....	14
2.2.2 Distanční forma studia	14
2.2.3 Kombinovaná forma studia.....	14
2.2.4 Dálková forma studia.....	14
2.3 Principy distančního vzdělávání	15
2.4 Výhody a nevýhody distančního vzdělávání.....	16
2.4.1 Výhody.....	16
2.5 Studijní opory využívané při distančním vzdělávání.....	17
2.5.1 Funkce studijních opor.....	17
3 Distanční text.....	19
3.1 Charakteristika distančního textu.....	19
3.2 Rozdíl mezi klasickým a distančním studijním textem.....	20
3.3 Co musí autor vědět před začátkem tvorby DiV textu.....	21
4 Struktura kapitol DiV textu.....	22
4.1 Základní části studijního textu	22
4.1.1 Obsah	23
4.1.2 Úvod.....	23
4.1.2 Přehled použitých symbolů.....	23

4.1.3	Výkladová část (stať).....	23
4.1.3	Závěr	23
4.1.4	Použitá literatura	23
4.1.5	Klíč (řešení)	24
4.1.6	Rejstřík.....	24
4.1.7	Glosář (slovníček).....	24
4.1.8	Přílohová část.....	24

PAKTICKÁ ČÁST

5.	Tvorba distančního textu na zvolené téma	25
	Závěr	65
	Seznam použitých zdrojů.....	67
	Seznam obrázků, tabulek a ikon	73

Úvod

Proces zvaný vzdělávání hraje důležitou roli v životě každého z nás. Člověk se učí celý život a své vědomosti musí rozvíjet a zároveň dál předávat. Po ukončení základního, tedy povinného vzdělávání, mají zájemci o další studium možnost dále se vzdělávat, a to buď prostřednictvím formálního vzdělávání nebo v podobě neformálního vzdělávání, kdy mohou využít různé studijní programy vzdělávacích institucí. Mezi ně patří rekvalifikační kurzy či kurzy dalšího vzdělávání. V dnešní době je vzdělání nezbytné především pro vstup do pracovního procesu, jelikož nám zaručuje lepší uplatnění na trhu práce. V mé bakalářské práci se budu zabývat distanční formou studia, a to z důvodu, že mnoho zájemců o studium se vrací do vzdělávacího procesu v době, kdy již i pracují a tato forma studia jim umožní zvládnout obojí.

Teoretická část se skládá z pěti kapitol, v první kapitole uvedu cíl a metodiku mé bakalářské práce. V druhé kapitole budu charakterizovat distanční vzdělávání, zaměřím se na odlišnosti, principy, výhody a nevýhody studia a studijní opory. Třetí kapitola je věnovaná distančnímu textu, který rovněž charakterizuji a poukážu na jeho rozdíly oproti klasickým studijním textům. Základní struktura kapitol distančního textu je popsána v předposlední čtvrté kapitole.

V praktické části bakalářské práce se věnuji samotné tvorbě distančního textu na zvolené téma, jedná se tedy o příručku pro začínajícího jezdce na motocyklu. Cílovou skupinou jsou mladí dospělí, kteří se začínají věnovat jízdě na motocyklu. V této poslední kapitole znázorňuji začlenění jednotlivých teoretických prvků, na které poukazuji v teoretické části mé bakalářské práce. Distanční text čtenářům přibližuje možné problémy při výběru motocyklu, doporučuje správné vybavení a oblečení, popisuje základní úkony před jízdou a při jízdě na motocyklu, objasňuje zásady bezpečné jízdy a informuje o tom co by měl začínající motocyklista vědět o technické stránce motocyklu a jeho údržbě.

TEORETICKÁ ČÁST

1 **Cíl a metodika**

Bakalářská práce nese název „Distanční text a jeho tvorba na zvolené téma“. Hlavním cílem je na praktickém příkladu popsat a ukázat jaká jsou pravidla tvorby distančního textu. Studium vybrané problematiky v dostupných informačních zdrojích a průběžnou konzultací s vedoucím práce dosáhnu zmiňovaného cíle. V práci vymezím terminologii distančního vzdělávání a stanovím definici distančního textu. Dále určím odlišnosti a principy distančního vzdělávání, uvedu studijní opory využívané při distančním vzdělávání a vysvětlím, jak se s distančním textem pracuje a jak se vytváří. V praktické části prezentuji mnou vytvořený distanční text. Následuje vyvození závěru, informace o využití mého distančního textu v praxi, soupis literatury a korekce formálních a stylistických náležitostí.

2 Distanční vzdělávání

V této kapitole se budu zabývat charakteristikou distančního vzdělávání, odlišnostmi od klasického vzdělávání. Popíšu zde i ostatní formy vzdělávání od prezenční formy vzdělávání přes charakteristické prvky distančního vzdělávání a budu se zmiňovat i o kombinované a dálkové formě vzdělávání. Dále upřesním, jaké jsou principy distančního vzdělávání, uvedu zde i výhody a nevýhody tohoto studia. Na konci této kapitoly se budu věnovat studijním oporám, které jsou využívány při formě distančního studia a jejich funkci.

2.1 Vymezení distančního vzdělávání

„Distanční vzdělávání je multimediální forma vzdělávání, založená na řízeném studiu, při kterém jsou vzdělavatelé a vzdělávání trvale nebo převážně navzájem fyzicky odděleni.“ (Zlámalová, 2006, s. 9)

Výraz distanční vzdělávání (česká zkratka DiV) pochází z anglického termínu Distance education nebo Distance learning. Vznikl jako ucelený soubor vzdělávacích principů a pravidel, které umožní zájemcům o vzdělávání maximální dostupnost vzdělání nezávisle na reálné vzdálenosti mezi místem jeho bydliště nebo pracovištěm a sídlem vzdělávací instituce. Aby takto vzdělávací proces mohl probíhat vychází se nejvíce vstříc potřebám vzdělávaného a tím je zajištěna maximální podpora studujícím v průběhu studia. Jedná se tedy o vzdělávání, které je založeno na samostudiu (řízeném sebevzdělávání), studující a „vyučující“ (tutoři/konzultanti) spolu nepřijdou fyzicky do kontaktu. Prostřednictvím multimédií se zprostředkovává komunikace se studujícími. Mezi multimédia řadíme veškeré dostupné a didakticky efektivní prvky informačních a komunikačních technologií, které nám umožňují předat konkrétní obsah učiva, komunikaci se studujícími, možnosti ověření průběžných pokroků ve studiu a případně nám zajistí realizaci závěrečného hodnocení. Řadíme zde nejen tištěné studijní texty, ale také audiovizuální materiály, CD nosiče, počítačové interaktivní programy, rozhlasové či televizní vysílání a jiné. Technické komunikační prostředky, jakými je například e-mail, telefon, fax, videokonference, případně

poštovní korespondence slouží jako kontakt s tutorý/konzultanty (Podškubková, Pospíšil a kol., 2006, s. 10).

Podškubková, Pospíšil a kol. (2006, s. 10) uvádí, že distanční vzdělávání umožňuje určitou formu vzdělání i těm, kteří se například z pracovních, zdravotních, osobních, ekonomických, sociálních či důvodů nemohou účastnit studia v prezenční formě.

Nejčastější bariéry jsou dle Zlámalové (2006, s.7):

- vzdálenost – vzdělávací instituce je příliš vzdálena místu bydliště (pracoviště),
- čas – jedinec nemůže být osobně účasten vzdělávacímu procesu v době kdy probíhá, nejčastěji proto, že je v tuto dobu v zaměstnání,
- fyzický handicap – nejčastěji pohybové obtíže neumožňují dostat se do místa, kde vzdělávací proces probíhá,
- sociální handicap – finanční situace nedovolující financovat náklady spojené se studiem a s účastí na něm, bariéra trvalé péče o malé dítě, nemocnou či nemohoucí starou osobou apod.

Autorka zde dále poukazuje na to, že tyto překážky se vztahují na jedince všech věkových kategorií a v některých zemích se tímto způsobem vzdělávají i děti v rámci povinné školní docházky. O distanční vzdělávání v České republice je největší zájem mezi dospělými, a to zejména o aplikaci distanční formy studia v oblasti tzv. terciálního a celoživotního vzdělávání. Nejčastějším důvodem jejich studia je především dosažení vysokoškolského vzdělání, rekvalifikace, která slouží k získání nové odborné kvalifikace anebo prostřednictvím kurzů dalšího vzdělání získat nové dovednosti a znalosti či doplnit si své stávající vzdělání.

2.2 Odlišnost distančního vzdělávání

„Základním rozdílem mezi distančním a klasickým vzděláváním je fyzické odloučení studujícího od učitele a také od skupiny spolužáků“ (Podškubková, Pospíšil a kol., 2006, s. 12)

Zlámalová (2011, s. 17) navíc poukazuje na rozdíl, mezi distanční formou vzdělávání a dálkovým studiem. Rozpor je v rozdílné pedagogické práci, v rozdílné práci

v organizování a řízení studia, v metodicky odlišných studijních materiálech a také v kladených nárocích na studijní schopnosti a dovednosti účastníka studia.

2.2.1 Prezenční forma studia

Nejrozšířenější, tzv. klasická forma studia, kdy vzdělávací proces, který slouží k předávání vzdělávacího obsahu, probíhá na určitém místě (učebna, laboratoř, exkurze aj.), v určitém čase „tváří v tvář“ mezi vzdělávatelem (pedagog) a vzdělávanými (žáci, studenti). Řadíme sem standardní studium v denních nebo večerních hodinách, nebo tzv. dálkové či externí studium, kdy se studenti učí sami ze standardních učebnic a skript určených pro žáky prezenčního studia (Zlámalová, 2011, s. 18).

2.2.2 Distanční forma studia

Je založena na samostudiu a pro tyto účely jsou určeny zcela jiné studijní materiály, kdy studijní obsah těchto materiálů je zpracován do detailně zpracovaných a metodicky promyšlených studijních opor. V případě potřeby mají studující možnost setkat se s tutorem na tzv. tutoriálech (Zlámalová, 2011, s. 18).

Tutoriály se organizují také při úvodním setkání před začátkem kurzu a na konci kurzu, které slouží k následné evaluaci (Rohlíková, Vejvodová, 2012, s. 175).

2.2.3 Kombinovaná forma studia

Při kombinované formě studia dosáhneme propojení distanční a prezenční formy vzdělávání. Při kombinované formě studia dochází k postupnému přecházení do formy distanční. Vysoký podíl prezenční účasti ve vzdělávací instituci může zdržovat nebo v horším případě komplikovat účastníkům samotné studium (Zlámalová, 2011, s. 18).

2.2.4 Dálková forma studia

Dle Podškubkové, Pospíšila a kol. (2006, s. 13) je dálkové studium ve vzdělávacích institucích využíváno jen zřídka, jelikož je nahrazováno distančním vzděláváním nebo kombinovaným studiem. Studující využívají klasická skripta, avšak připravují se

prostřednictvím samostudia, pedagog při výuce názorně doplňuje a vysvětluje komplikované pasáže.

2.3 Principy distančního vzdělávání

Principy distanční formy studia se mohou u každého autora drobně lišit, avšak vychází ze samostatnosti studujícího. Tyto principy ovlivňují postup a částečně i tempo studujících (např. studijní opory suplují učitele v dávkování a návaznosti učiva, jsou dány termíny úkolů apod.).

Principy dle Rohlíkové, Vejvodové (2012, s. 152):

- Princip sebevzdělávání:
 - vlastní volba, kdy, kde a co studovat,
 - didakticky zpracované učivo,
 - důraz na samostatnost studujícího.
- Princip individualizace:
 - individuální plán studia,
 - individuální tempo,
 - komunikace studující–tutor
 - psychologická pomoc,
 - motivace a remotivace.
- Princip interaktivity:
 - malé dávky učiva a možnost rychlé zpětné vazby,
 - kontrolní otázky,
 - testy s okamžitým vyhodnocením.
- Princip využití multimédií:
 - různé způsoby a prezentace učiva,
 - zapojení smyslů,
 - zprostředkování efektivní komunikace.

2.4 Výhody a nevýhody distančního vzdělávání

„Distanční vzdělávání lze považovat za jeden z projevů demokratizace vzdělávání a za jisté měřítko ekonomicko-sociální a technické vyspělosti společnosti, v níž je realizováno.“ (Průcha, Míka, 2000, s. 5)

2.4.1 Výhody

Dle Podškubkové a Pospíšila (2006, s. 17):

- dostupnost studia, kdy studující může studovat doma a není potřeba, aby někam docházel (včetně hendikepovaných osob),
- věková dostupnost, studovat mohou bez výjimky všichni, jelikož není věkově omezeno,
- studující má možnost vybrat si z rozmanité studijní nabídky,
- možnost souběžných ekonomických aktivit, lidem umožňuje pracovat a zároveň studovat,
- flexibilita, která je orientovaná na specifické potřeby studujícího,
- snižuje výdej financí spojených s dojížděním do vzdělávací instituce či nákupem nových učebnic, popřípadě spojených s ubytováním v místě vzdělávací instituce.

2.4.2 Nevýhody

Dle Zlámalové (2008, s. 33):

- nízká motivace ke studiu a její možná postupná úplná ztráta z důvodu chybějících studijních návyků, týká se především starších osob, které mají delší mezičas od předchozího studia,
- pocit izolovanosti při studiu, který může mít negativní účinky na počáteční nadšení z velké flexibility distančního studia,
- Podškubková, Pospíšil a kol. (2006, s. 18) navíc dodávají, že musíme brát v potaz i vyšší náklady vzdělávací instituce při samotné přípravě speciálních studijních opor a také nutnost technického vybavení.

2.5 Studijní opory využívané při distančním vzdělávání

„Termínem studijní opory označujeme všechny prvky, které má v sobě distanční studijní produkt (modul, kurz, program) zabudovány k tomu, aby se o ně mohl studující opřít při svém samostatném studiu.“ (Zlámalová, 2006, s. 13)

V širším slova smyslu mezi ně řadíme tištěný distanční text, elektronický studijní text, videonahrávky, audionahrávky, které jsou používány především v jazykových kurzech, dále sem řadíme elektronický systém řízení studia (LMS), což je speciální program šířený prostřednictvím elektronické sítě, který je nejvíce využíván při e-learningu, disk CD a DVD, televizní a rozhlasové programy. Jedná se tedy o veškeré studijní a informační zdroje, které jsou využívány v distančním vzdělávání. V užším slova smyslu můžeme studijní opory považovat za označení samostatného tištěného studijního textu, který je určen pro distanční formu studia (Bednaříková, 2007, s. 10).

Dle Zlámalové (2008, s. 78) můžeme mezi studijní opory zařadit i funkci tutora, který je studujícímu k dispozici jako osobní konzultant. A to z toho důvodu, že špatný přístup tutora může mít podíl na negativní studijní výsledky vzdělávaného a na druhou stranu správný přístup tutora může pomoci studujícímu překonat případné odborné i metodické nedostatky studijního textu.

2.5.1 Funkce studijních opor

V tradiční výuce dbáme na přímý kontakt vzdělavatele se vzdělávaným, jehož úkolem je vysvětlit studujícímu danou problematiku, upozornit na problém, motivovat a zadávat pokyny k samostatnému studiu. V distančním studiu je tato stránka nahrazena studijními oporami (Bednaříková, 2007, s. 11).

Funkce studijních opor dle Bednaříkové (2007, s. 11):

- informativní funkce – slouží pro poskytování nových poznatků, které jsou podřízené učebním procesům řízeného sebevzdělávání,
- motivační funkce – snaží se snížit izolovanost studujících, posilovat odhodlání ke studiu a eliminovat případné obtíže během učení,

- komunikativní funkce – zaměřuje se na interakci a aktivizaci jedince pomocí kladení otázek k danému tématu, předkládáním problémů k řešení, vyžadováním stanovisek apod.,
- řídicí funkce – záměrným navazováním učebních činností či zasahováním do jejich průběhu řídí proces vzdělávání, tak aby studující vše zvládnul,
- diagnostická funkce – pomocí této funkce má možnost studující sledovat vlastní pokrok a výsledky učení, k tomu slouží například shrnování problematiky učiva,
- kontrolní a hodnotící funkce – její podstatou je pomocí úkolů a testů získat průběžné objektivní posouzení studijních výsledků.

3 Distanční text

V této kapitole se budu věnovat distančnímu textu. Na začátku si upřesním charakteristiku distančního textu, dále uvedu názorně rozdíl mezi klasickým a distančním studijním textem. Poté popíšu, co by měl autor vědět před začátkem tvorby distančního textu.

3.1 Charakteristika distančního textu

Jedná se o tištěný studijní materiál, který má za úkol v první řadě nahradit kvalitním způsobem prezenční výuku a tím v maximální míře usnadňovat samostatné studium. Nesmíme se však domnívat, že distanční studijní texty mohou nahradit jak prezenční část denního studia, tak úlohu učebnic či skript, jelikož tuto úlohu mají ostatní studijní materiály a doporučená literatura (Dvořáková, 1999, s. 25).

Jak uvádí Dvořáková (1999, s. 26) při psaní distančních studijních textů můžeme stanovit následující principy:

- je nutno neustále motivovat studující ke studiu a důsledně zajišťovat aktivitu během studia,
- nemáme jinou možnost řídit vlastní studijní proces než prostřednictvím studijních textů. Většina studujících neovládá studijní dovednosti, při studiu potřebují podporu a například i pokyny ke střídání aktivit a k odpočinku,
- je třeba mít neustále na paměti problémy s nedostatkem obou typů zpětné vazby, které jsou nezbytné pro úspěšný vzdělávací proces.

Je nutné, aby student distančního studia měl možnost si zkontrolovat, že dané učivo správně pochopil a ujistil se, že dosahuje správných výsledků. Tohoto efektu můžeme dosáhnout v případě, jsou-li studijní texty srozumitelné a studující ví, kam směřuje a jaké jsou stanovené cíle. Správně vytvořený studijní text by měl být jasný, stručný a přehledný. Struktura textu by se měla vymezovat na základní teoretické znalosti a obecné znalosti nezbytné pro dané studium. Případné zajímavosti mohou být sděleny jiným způsobem (Dvořáková, 1999, s. 27).

3.2 Rozdíl mezi klasickým a distančním studijním textem

Učební texty zpracované pro řízené samostudium jsou výrazně odlišné od běžných studijních textů, učebnic a skript. Dle Bednařkové (2007, s. 15) je zde nápadné zejména členění textu, jeho grafická úprava, zjednodušení textu pomocí obrázků, schémat, grafů, piktogramů a dalších názorových prvků.

Tabulka 1: Rozdíl mezi klasickým a distančním textem

Učebnice (skripta)	Distanční metodikou zpracovaný studijní text
Když jsou formulované cíle, jsou většinou pomůckou pro psaní učebnice, a ne pro studující.	Cíle definují požadavky, kterých má studující po prostudování textu dosáhnout.
Text je nepřerušen, dokud autor neukončí vysvětlování tématu anebo výklad myšlenky.	Psaný text je předkládán v krátkých odstavcích, přiměřeně ke schopnosti učit se.
Učebnice je zpracovaná tak, aby sloužila jako materiál pro čtení, nikoliv pro to, aby se do ní něco vpisovalo.	Očekává se, že studenti budou využívat nabídnuté volné okraje a prostory v textu na psaní vlastních poznámek a doplňujících informací, postřehů a připomínek.
Pro opakování je čtenáři poskytovaná malá nebo žádná pomoc.	Studující jsou vedeni k tomu, aby často opakovali nastudované učivo.
Otázky včetně odpovědí (velice stručných) se nejčastěji soustřeďují na konci kapitol.	Otázky vyžadující bezprostřední odpověď jsou přímo zakomponovány do textu. Následný komentář (zpětná vazba) autora umožňuje studentovi zjistit, jestli byly jeho závěry (odpovědi) správné.
Od čtenáře se očekává pasivní příjem informací, které učebnice nabízí.	Od studujícího se vyžaduje, aby se aktivně zapojoval do procesu učení především řešením praktických úkolů, které rozvíjejí jeho znalosti a dovednosti.
Učebnice jsou strukturovány tak, aby prezentovaly autorovy názory (závěry) k probíranému tématu.	Studijní texty distanční jsou připravovány tak, aby vyhovovaly zjištěným potřebám studujících.
Existuje předpoklad, že studenti mají zájem studovat dané téma a že jsou tudíž motivováni pro jeho studium.	Studijní textové opory se pokoušejí vyvolat zájem a potřebu studovat dané téma.
Klasická výuka, systematické předávání "hotových" poznatků.	Učení se na základě zkušeností, které studující již měl nebo získal.

Zdroj 1: Bednařková, 2007, s. 17

3.3 Co musí autor vědět před začátkem tvorby DiV textu

V předchozí kapitole byly zmíněny potřebné náležitosti, které musí autor splňovat při tvorbě distančního textu. Zlámalová (2006, s. 21) uvádí výčet zásadních vstupních informací:

- pro koho je text určen (popis cílové skupiny),
- vzdělanostní předpoklady studujícího (obtížnost textu),
- předchozí znalosti a dovednosti studujících o daném tématu, oboru (odborné vstupní vědomosti),
- výstupní znalosti a dovednosti, kompetence absolventa,
- požadovaná úroveň zařazení textu do kurzu, modulu,
- rozsah textu,
- požadavky na technické zpracování a baterie standardních piktogramů,
- míra odpovědnosti za jazykovou správnost,
- termín odevzdání textu.

4 Struktura kapitol DiV textu

V této části práce se budu zabývat strukturou kapitol distančního textu a uvedu zde i základní studijní části textu, které následně dopodrobna rozeberu.

Studijní text distančního vzdělávání by měl obsahovat úvodní, výkladovou a závěrečnou část. Dvořáková (1999, s. 30) uvádí, že délka kapitoly je zpravidla taková, aby ji studující měl možnost prostudovat v jednom dni, předpokládá se, že se studující bude věnovat studiu asi 6 hodin a že průměrný čtenář za 2–3 hodiny prostuduje asi 15 stran, kapitola by však neměla přesahovat víc jak 30 stran.

Autorka dále doplňuje, že by úvod měl obsahovat stanovení cílů nebo jiné uvedení do studia, čas potřebný ke studiu (není-li uveden přímo u následujících kapitol), doporučenou literaturu a stručné shrnutí předběžných znalostí. Výkladová část musí být srozumitelná, aby studium bylo možné i bez doporučené literatury. Text je rozdělen do částí, které na sebe logicky navazují a jsou náležitě oddělné. Samotný výklad je vhodné doplnit dostatečným počtem příkladů, ilustrací a schématy či grafy. V závěru se nachází shrnutí učiva a obvykle zde nalezneme i cvičení nebo test.

4.1 Základní části studijního textu

Dle Bednaříkové (2007, s. 40) se struktura distančního textu skládá z:

- obsahu,
- úvodu,
- přehledu použitých symbolů (piktogramů, ikon),
- statě (výkladové části),
- závěru,
- použité literatury,
- klíče (řešení),
- rejstříku,
- glosáře (slovníčku),
- přílohové části.

4.1.1 Obsah

Obsah slouží pro představu o počtu kapitol a jejich tematické zaměření, aby studující věděl, co vše bude v textu probíráno. Zároveň se zde dozví i počet stran textu a má zde k dispozici náležitosti, které studijní text obsahuje (Bednaříková, 2007, s. 41).

4.1.2 Úvod

V úvodní části textu se nachází základní informace pro čtenáře, jakými jsou například učební cíle či cílová skupina. Studující se zde také dozví, jak se samotným textem pracovat (Bednaříková, 2007, s. 41).

4.1.2 Přehled použitých symbolů

Tyto symboly (piktogramy, ikony) usnadňují čtenáři lepší orientaci v textu. Upozorňují na řadu důležitých jevů, které se v textu často vyskytují, jedná se například o definice, důležité pojmy, klíčová slova, úkoly či zajímavosti (Bednaříková, 2007, s. 42).

4.1.3 Výkladová část (stat')

Výkladová část studijního textu obsahuje zásadní témata nezbytná pro studium, která jsou určena k nastudování. Témata jsou rozdělena do jednotlivých kapitol, které mají přesně definované studijní cíle (Bednaříková, 2007, s. 42).

4.1.3 Závěr

V závěru se nachází krátké a výstižné shrnutí distančního textu a slouží k uzavření celého textu. Autor zde může pochválit a ocenit studujícího a odkázat na další doplňující zdroje a prameny (Bednaříková, 2007, s. 43).

4.1.4 Použitá literatura

Seznam použité studijní literatury je povinnou součástí studijního textu, uvedením zdrojů, které autor při psaní použil tuto povinnost splní (Bednaříková, 2007, s. 43).

4.1.5 Klíč (řešení)

„Cílem klíče je zajistit primární zpětnou vazbu, která studujícímu slouží k rychlému ověření jeho vědomostí. Z toho důvodu musí být odpovědi vždy zcela jednoznačné.“
(Bednaříková, 2007, s. 43)

4.1.6 Rejstřík

Vytváří se především u odbornějších či rozsáhlejších publikací, jedná se o pracnou, náročnou a detailní práci, na kterou si autoři distančních textů hledají pro spolupráci odborníky (Bednaříková, 2007, s. 44).

4.1.7 Glosář (slovníček)

Jedná se o stručný seznam klíčových pojmů, který je abecedně uspořádán obsahující definice nebo krátké vysvětlivky (Bednaříková, 2007, s. 44).

4.1.8 Přílohová část

V přílohové části jsou uvedeny všechny přílohy související s danou problematikou, nachází se na konci samotného distančního textu.

PRAKTICKÁ ČÁST

5. Tvorba distančního textu na zvolené téma

V této kapitole se zaměřuji na praktickou tvorbou distančního textu, který je určený pro začínající jezdce na motocyklu. Znázorňuji zde jak do textu začlenit jednotlivé teoretické prvky, které jsem popsala v předchozí teoretické části mé bakalářské práce.

Příručka pro začínajícího jezdce na motorce

DISTANČNÍ TEXT

Aneta Frolíková

2019

ÚVOD

Jízda na motocyklu patří k nejoblíbenějším koníčkům dnešní doby, a to nejen mezi mladými lidmi. Smyslem tohoto distančního textu je čtenářům přiblížit všechna úskalí při výběru motocyklu, doporučit správné oblečení a vybavení, které je nezbytné pro jízdu, popsat základní úkony před jízdou a při jízdě na motocyklu, objasnit zásady bezpečné jízdy a v neposlední řadě Vás informovat o tom, co by měl začínající motorkář vědět o technické údržbě svého motocyklu.

Cílem distančního textu je připravit čtenáře na bezpečnou jízdu v silničním provozu.

- Zvládnete si vybrat motocykl, který Vám vyhovuje a budete vědět, co od svého stroje očekávat, dále budete umět vyjmenovat základní prvky pasivní bezpečnosti, do kterých se řadí převážně oblečení a vybavení pro řidiče. Dovedete zkontrolovat svůj stroj před jízdou a dokážete popsat základní úkony při jízdě na motocyklu.

Cílovou skupinou tohoto distančního textu, jsou především mladí dospělí, kteří se chtějí věnovat jízdě na motocyklu.

Následný text je rozdělen do kapitol a podkapitol. Cíle jednotlivých kapitol naleznete na začátku každé kapitoly, dále se zde uvádí i seznam klíčových pojmů, které je více než žádoucí si osvojit a čas, který je vyměřený k prostudování dané kapitoly. Na konci každé kapitoly se nachází závěrečný test, kterým si můžete ověřit své nově získané vědomosti. Doporučuji využít slovník pojmů, který se nachází na konci celého distančního textu.

SEZNAM PIKTOGRAMŮ S POPISEM

Z důvodu estetičnosti a funkčnosti distančního textu, nebude mít každá ikona znovu citaci.

Ikona 1: Studijní cíle kapitoly

Zdroj 2: Google obrázky

Ikona 2: Čas potřebný ke studiu

Zdroj 3: Google obrázky

Ikona 3: Klíčová slova

Zdroj 4: Google obrázky

Ikona 4: Poznámky

Zdroj 5: Google obrázky

Ikona 5: Úkol

Zdroj 6: Google obrázky

Ikona 6: Otázka k zamyšlení

Zdroj 7: Google obrázky

Ikona 7: Test

Zdroj 8: Google obrázky

Ikona 8: Seznam použité literatury

Zdroj 9: Google obrázky

Ikona 9: Shrnutí

Zdroj 10: Google obrázky

Obsah:

1	Než sami poprvé vyjedete	30
1.1	Druhy motocyklů	30
1.2	Kategorie motocyklů	31
1.3	Oblečení a vybavení	35
1.3.1	Jak vybrat vyhovující přilbu	35
1.3.2	Jak vybrat správné moto oblečení	36
1.3.3	Boty	37
1.3.4	Rukavice na motocykl	37
2	Základní ovládání motocyklu	40
2.1	Základní ovládací prvky motocyklu	40
2.2	Brzdění	42
2.2.1	Brzdění a správný průjezd zatáčkou	43
2.3	Jak správně naklánět motocykl	45
2.4	Pravidla jízdy na motocyklu ve dvou neboli v tandemu	47
2.5	Výcvik na motocyklu	48
3	Technika a údržba motocyklu	58
3.1	Základní kontrola motocyklu před jízdou	58
	Slovník pojmů	64

1 Než sami poprvé vyjedete

Po prostudování této kapitoly budete znát rozdíly mezi jednotlivými karoseriemi motocyklů a věkové hranice k získání řidičského oprávnění. Budete se orientovat v kategoriích motocyklů a zvládnete si sami vybrat typ stroje, který Vám bude vyhovovat. V neposlední řadě si budete umět poradit s výběrem přilby a oblečení na motocykl.

Čas doporučený na prostudování kapitoly činí 1 hodinu.

Aktivní a pasivní bezpečnost, homologace integrální přilba, konstrukční rychlost, protektory.

1.1 DRUHY MOTOCYKLU

Rozdíly mezi jednotlivými karoseriemi jsou tak výrazné, že současná právní úprava ukládá pro každou z nich jiné řidičské oprávnění. Důležitý je nejen věk uchazeče o řidičské oprávnění, ale směrodatná je i nejvyšší konstrukční rychlost, objem, výkon, případně poměr výkonu a hmotnosti daného stroje.

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách někt. Zákonů, § 80 Základní ustanovení

Řidičské oprávnění opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla zařazeného do skupiny vozidel, pro kterou mu bylo řidičské oprávnění uděleno.

Řidičské oprávnění skupiny AM

- opravňuje k řízení mopedů a malých motocyklů s maximální konstrukční rychlostí 45 km/h,
- dvoukolová motorová vozidla se zdvihovým objemem spalovacího motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo s výkonem elektrického motoru do 4 kW,

Studijní cíle kapitoly

Čas potřebný ke studiu

Klíčová slova

- tříkolová motorová vozidla se zdvihovým objemem zážehového motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo u jiných motorů s výkonem nejvýše 4 kW,
- čtyřkolová motorová vozidla o hmotnosti v naloženém stavu nejvýše 350 kg se zdvihovým objemem zážehového motoru nepřevyšujícím 50 cm³ nebo u jiných motorů s výkonem nejvýše 4 kW,
- lze je udělit jen osobě starší 15 let, a to jen s písemným souhlasem jejího zákonného zástupce (zákon o provozu, 2018).

Řidičské oprávnění podskupiny A1

- opravňuje k řízení lehkých motocyklů s postranním vozíkem nebo bez něj o objemu válců nepřesahujícím 125 cm³ o výkonu nejvýše 11 kW a s poměrem výkonu/hmotnosti nejvýše 0,1 kW/kg, tříkolová motorová vozidla o výkonu nejvýše 15 kW,
- lze je udělit jen osobě starší 16 let, a to jen s písemným souhlasem jejího zákonného zástupce (zákon o provozu, 2018).

Řidičské oprávnění podskupiny A2

- opravňuje k řízení motocyklů s postranním vozíkem nebo bez něj o výkonu do 35 kW nebo poměrem výkon/hmotnost nepřesahujícím 0,2 kW/kg, které nebyly upraveny z motocyklu s více než dvojnásobným výkonem,
- lze jej udělit jen osobě starší 18 let (zákon o provozu, 2018).

Řidičské oprávnění skupiny A

- opravňuje k řízení motocyklů s postranním vozíkem nebo bez něj,
- tříkolová motorová vozidla s výkonem převyšujícím 15 kW,
- lze jej udělit jen osobě starší 24 let, 21 let (pro tříkolová); 20 let (je-li min. 2 roky držitelem A2) (zákon o provozu, 2018).

1.2 KATEGORIE MOTOCYKLŮ

Při výběru motocyklu je to podobné jako s automobilem, naše rozhodnutí ovlivňuje výkon, značka nebo jen to, za jakým účelem si vůz pořizujeme. A totožné je to i u motocyklu.

Obrázek 1- Moped

Zdroj 11: Motoškola, 2011, s. 12

Moped

Je stroj s maloobjemovým motorem (do 50 cm³), který počítá se spoluúčastí lidské síly, nemá tedy pevnou oporu pro nohy jezdce, ale pedály pro rozjezd (Motoškola, 2011, s. 12).

Obrázek 2- Malý motocykl

Zdroj 12: Motoškola, 2011, s. 12

Malý motocykl

Má maloobjemový motor (50–80 cm³), oproti mopedu má však pevné stupačky a může přepravovat jednu i dvě osoby (Motoškola, 2011, s. 12).

Obrázek 3- Cestovní motocykl

Zdroj 13: Motoškola, 2011, s. 12

Cestovní motocykl

Tento stroj má všestranné užití, tím spíše že výrobci nabízejí bohatý výběr strojů této kategorie s různými objemy motorů a výkony (Motoškola, 2011, s. 12).

Obrázek 4 - Sportovní silniční motocykl

Zdroj 14: Motoškola, 2011, s. 13

Sportovní silniční motocykl

Je převážně určen pro rychlou jízdu na kvalitních vozovkách s dobrým povrchem. Bezpečné zvládnutí výkonu sportovního stroje vyžaduje od řidiče jistou jezdeckou zkušenost (Motoškola, 2011, s. 13).

Obrázek 5 -Chopper

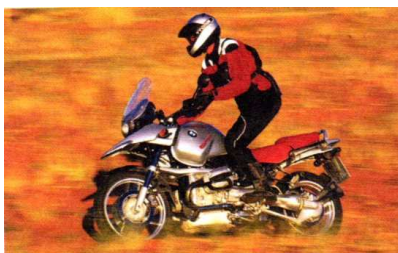

Zdroj 15: Motoškola, 2011, s. 13

Chopper

Je motocykl, který pochází z USA a odpovídá tamní představě o pohodlné jízdě na dlouhé vzdálenosti. Typická pro tento stroj je nízká stavba a sedlo napomáhající k uvolněné jízdě poloze (Motoškola, 2011, s. 13).

Obrázek 6 - Enduro

Zdroj 16: Motoškola, 2011, s. 13

Enduro

Je všestranný motocykl, který díky své konstrukci zvládá provoz jak na silnici, tak i v terénu (Motoškola, 2011, s. 13).

Obrázek 7- Nakedbike

Zdroj 17: Motoškola, 2011, s. 15

Nakedbike

Nekapotovaná motorka s velkým výkonem, která patří právem mezi nejoblíbenější motocykly, nejvhodnější je do ulic, které může projet rychleji a hbitěji než automobil (TipMoto.com).

Obrázek 8- Skútr

Zdroj 18: Motoškola, 2011, s. 14

Skútr

Skútr je dopravní prostředek, u kterého je upřednostněna užitná hodnota a komfort jezdce před jízdními vlastnostmi a výkony. Je určen pro městský i příměstský provoz na kratší vzdálenosti. Vyznačuje se také automatickou převodovkou (Motoškola, 2011, s. 14).

Obrázek 9 - Motocykl s postranním vozíkem – sidecar

Zdroj 19: Motoškola, 2011, s. 14

Motocykl s postranním vozíkem – sidecar

Jedná se o kombinaci cestovního motocyklu se speciálně vyrobeným a uchyceným postranním vozíkem (Motoškola, 2011, s. 14).

1.3 OBLEČENÍ A VYBAVENÍ

Než na motocykl usedneme, neměli bychom podceňovat výběr vybavení neboli prvky pasivní bezpečnosti, a to od bot přes oblečení a chrániče až po helmu, protože to, co máme na sobě, často ovlivňuje i samotnou jízdu. Základem je kvalitní helma, která musí jezdcí perfektně padnout. Při výběru helmy je potřeba zaměřit se především na homologované plexisklo a kvalitní mechaniku helmy. V neposlední řadě nás musí helma chránit před hlukem, a to z toho důvodu, abychom se dokázali soustředit jen na vlastní jízdu. Podobně je to i se zbytkem výbavy, kdy kombinéza, boty, rukavice a veškeré další vybavení musí jezdcí poskytnout nezbytný komfort.

1.3.1 Jak vybrat vyhovující přilbu

Při výběru přilby si musíme nejprve stanovit, na jaký druh motocyklu si ji pořizujeme a pro jaký účel neboli styl jízdy. Existují čtyři základní skupiny přileb. První druh je enduro přilba, která je určená na cestování v těžším terénu nebo obecně na jízdu v terénu, v režimu enduro nebo motokros. Druhý typ přilby je přilba otevřená, která je primárně určená pro skútry, choppery, dá se použít i pro motocykly kategorie nakedbike na tzv. lehčí a kratší cestování. Dalším velmi oblíbeným druhem přilby je přilba vyklápěcí. Tato spojuje spoustu výhod přileb, které se dají pořídit na trhu, je primárně určená na cestování, je velmi dobře vybavená i odvětrávaná. Poslední kategorií je přilba integrální neboli ryze sportovní. Tento typ může být i na cestování, ale primárně je určen na rychlou jízdu na sportovnějších motocyklech na okruzích pro závodníky (YouTube – Jak vybrat přilbu).

**Obrázek 13 -
Enduro přilba**

Zdroj 21:
Motohouse.cz

**Obrázek 12 -
Otevřená
přilba**

Zdroj 23:
Motozem.cz

**Obrázek 11-
Vyklápěcí
přilba**

Zdroj 22:
Motozem.cz

**Obrázek 10 -
Integrální
přilba**

Zdroj 20:
FC moto.de

V okamžiku, kdy jsme vybrali typ přilby se budeme dál rozhodovat podle finančních možností. Doporučuje se na přilbě finančními prostředky nešetřit. Zpravidla přilba musí být homologovaná. Rozdíl mezi levnějším typem přilby a dražším typem přilby je kromě ceny hlavně ve vybavení, v ochraně a samotné bezpečnosti, kterou poskytuje (YouTube – Jak vybrat přilbu).

Při výběru přilby začneme u velikosti. Velikost přilby se měří podle obvodu hlavy v oblasti čela, poté si v tabulce velikostí zjistíte dané označení. Hlavním kritériem při výběru je to, že Vás přilba netlačí do nějakého konkrétního bodu. Nová přilba musí být těsná, postupem času se bude přizpůsobovat tvaru hlavy. Někteří prodejci Vám umožní si za určitou zálohu vybranou helmu vyzkoušet na své motorce, kde při jízdě nejlíp poznáte, zda jste si vybrali správně nebo potřebujete jiný druh přilby (YouTube – Jak vybrat přilbu).

Tabulka 2: Tabulka velikostí

Velikost helmy	Obvod hlavy v cm
XXS	51 - 52 cm
XS	53 - 54 cm
S	55 - 56 cm
M	57 - 58 cm
L	59 - 60 cm
XL	61 - 62 cm
XXL	63 - 64 cm

Zdroj 24: Vlastní tvorba

1.3.2 Jak si vybrat správné moto oblečení

U výběru oblečení se setkáváme se dvěma základními typy materiálu, a to je kůže nebo textil. Kožené kombinézy se více hodí ke sportovním motocyklům a na okruhy. Na delší cestování jsou ovšem nejdoporučovanější textilní materiály, a to z důvodu komfortu při samotné jízdě. I v tomto případě hraje důležitou roli cena. Kvalitnější bundy bývají odvětrávány, mají integrované chrániče, odnímatelnou tepelnou vložku nebo nepromokavou membránu, která Vás bude chránit proti dešti. Důležitým faktem je to, že textilní oblečení nebude nikdy tak bezpečné jako kožené (YouTube – Jak vybrat motooblečení).

1.3.3 Boty

Další velmi důležitou součástí motorkářské výbavy jsou boty. Liší se podle výšky, síly vyztužení v namáhaných částech, množství použitých protektorů. Záleží i na typu motocyklu. Nejvyhledávanějším typem je moto cestovatelská obuv, která není jenom na motocykl, ale i na chůzi. Existují také boty na offroadové ježdění v terénu, boty na sportovní ježdění na okruhu a boty na choppery (YouTube – Boty na motorku).

1.3.4 Rukavice na motocykl

Je důležité si uvědomit na jakém motocyklu budeme jezdit a za jakého počasí. Základním materiálem je kůže, textil nebo kombinace. Kožené rukavice Vás ochrání nejlépe a jsou tedy nejbezpečnější. Textilní rukavice se v dnešní době přiblížily koženým rukavicím, co se týče ochrany, navíc jsou komfortnější a prodyšnější. Rukavice, kde je použita kombinace obou materiálů, jsou spojením bezpečnosti a pohodlí (YouTube – Nákupní rádce - rukavice).

Úkol:

Zajděte si do libovolné prodejny motocyklů, kde si zkuste vytipovat stroj, který by Vám nejvíce vyhovoval. Doporučuji poradit se s prodejci. A následně si předběžně vyberte oblečení, které by Vám osobně vyhovovalo.

Test:

Jaký zákon stanovuje kritéria pro získání řidičského oprávnění?

- a) Zákon č. 316/2000 Sb.
- b) **Zákon č. 361/2000 Sb.**
- c) Zákon č. 321/2000 Sb.

Úkol

Test

Kdy je možné získat řidičské oprávnění skupiny A?

- a) Lze jej udělit jen osobě starší 21 let.
- b) Lze jej udělit jen osobě starší 25 let, 22 let (pro tříkolová); 21 let (je-li min. 2 roky držitelem A2).
- c) **Lze jej udělit jen osobě starší 24 let, 21 let (pro tříkolová); 20 let (je-li min. 2 roky držitelem A2).**

Moped je?

- a) **Motocykl s maloobjemovým motorem (do 50 cm³), který počítá se spoluúčastí lidské síly.**
- b) Motocykl s velkoobjemovým motorem (do 125 cm³), kde není potřeba spoluúčast lidské síly.
- c) Motocykl s maloobjemovým motorem (do 50 cm³), kde není potřeba spoluúčast lidské síly.

Jaký typ přilby se používá na okruzích pro závodníky.

- a) **Integrální přilba**
- b) Otevřená přilba
- c) Enduro přilba

Jaký druh oblečení je z hlediska materiálu nejbezpečnější?

- a) Textil
- b) **Kůže**
- c) Kombinace textilu a kůže.

Mezi prvky pasivní bezpečnosti patří?

- a) Bezpečnostní elektronické systémy.
- b) Kvalitní brzdy a přesné řízení.
- c) **Boty, oblečení, chrániče a přilba na motocykl.**

Shrnutí:

- Známe skupiny řídičských oprávnění a také podmínky pro získání oprávnění k řízení vozidel jednotlivých skupin.
- Víme, jaké jsou druhy motocyklů a silné/slabé stránky jednotlivých typů.
- Umíme si vybrat vyhovující motocyklové oblečení dle bezpečnosti a typu motocyklu.

Poznámky:

Shrnutí

Poznámky

2 Základy ovládání motocyklu

Po prostudování této kapitoly budete umět vyjmenovat základní ovládací prvky motocyklu, popsat přístrojovou desku motocyklu a budete znát ovládací prvky na řídítkách. Pochopíte techniku brzdění na motocyklu a náklonů při průjezdu zatáčkou. Budete ovládat pravidla jízdy na motocyklu ve dvou.

Čas doporučený na prostudování kapitoly činí 1-2 hodinu

Adheze vozovky, akcelerace, Anti-lock Brake System.

Studijní cíle kapitoly

Čas potřebný ke studiu

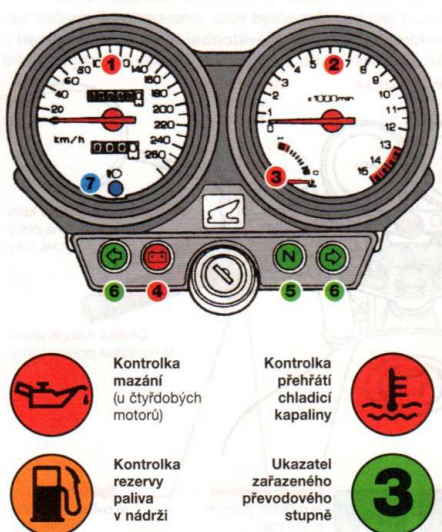
Klíčová slova

2.1 ZÁKLADNÍ OVLÁDACÍ PRVKY MOTOCYKLU

Obrázek 14 - Přístrojový panel

Přístrojový panel

na řídítkách motocyklu umožňuje sledovat údaje o jízdě a o funkcích stroje. Jsou na něm umístěny především tyto sdělovače a kontrolky:

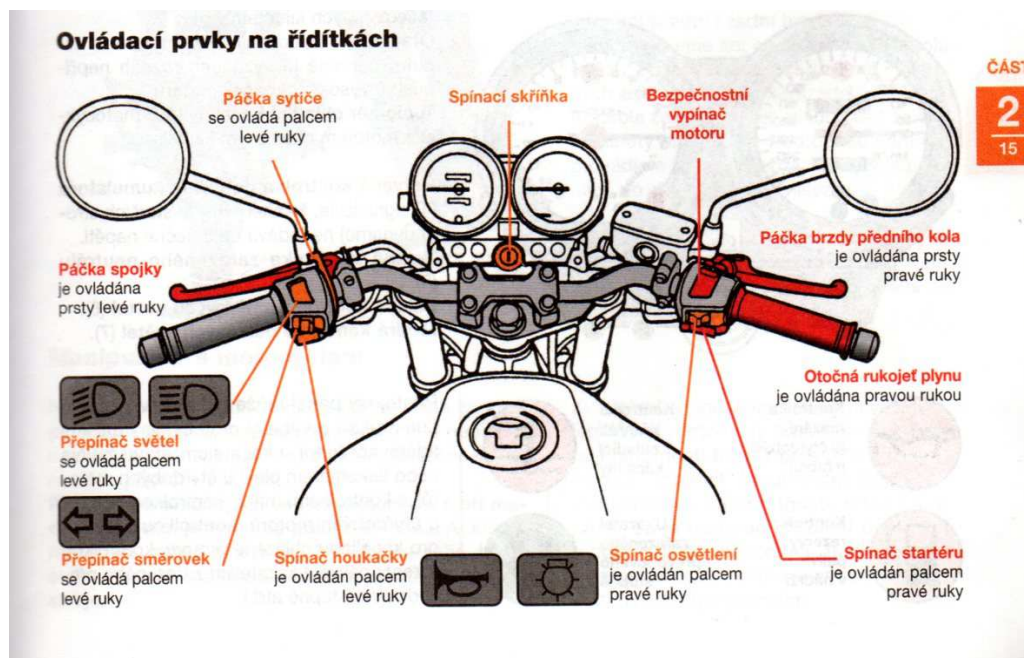

Z hlediska ovládacích prvků motocyklu je podstatné, že ruce ovládají směr jízdy. Na řídítkách se nachází přístrojová deska, rychloměr (1) se nachází v pravé části přístrojové desky, udává rychlost motocyklu při jízdě. Jsou zde ještě dva údaje, a to denní počítáč kilometrů a celkový stav kilometrů. Dále na přístrojové desce najdeme palivoměr a otáčkoměr (2), který je pro nás důležitý, abychom věděli, kdy můžeme zařadit vyšší nebo naopak nižší rychlost. Po zasunutí klíče do spínací skřínky zapalování a otočením klíčku z polohy „OFF“, kdy jsou všechny elektrické obvody vypnuty, do polohy „ON“ se nám zapnou elektrické obvody a rozsvítí se aktivní kontrolky na přístrojové desce, například neutrál (5), pokud je tento rychlostní stupeň zařazen (Motoškola, 2011, s. 16).

Zdroj 25: Motoškola, 2011, s. 16

Na levé straně řídítek naleznete páčku spojky, která nám umožňuje po jejím zmáčknutím rozjet a řadit mezi rychlostními stupni. Dále je zde přepínač dálkových a potkávacích světel, přepínač ukazatele směru jízdy a klakson. Na pravé straně řídítek je páčka pro ovládání přední brzdy, touto páčkou tedy aktivujete brzdou na předním kole. Na pravé straně naleznete i spínač startéru, který se zapíná bezprostředně po zmáčknutí spojky. Rukojeť na pravé straně řídítek slouží jako plyn, tím si regulujete rychlost jízdy. Druhá nezávislá brzda se nachází také na pravé straně motocyklu a aktivuje se sešlápnutím brzdového pedálu pravou nohou. Na druhé straně motocyklu je pedál pro řazení, který ovládáte levou nohou. Systém řazení u většiny motocyklů je takový, že první rychlostní stupeň, který používáme na rozjezd, aktivujete zmáčknutím páčky spojky a rychlostní stupeň zařadíte sešlápnutím pedálu pro řazení směrem dolů. Pro rozjezd uvolníte páčku spojky a přidáte plyn. Podle zvyšování otáček motoru řadíme další rychlostní stupně směrem nahoru, tudíž špičku boty si dáte pod rychlostní páku a zatlačíte jednou tímto směrem. Nejdříve se však dostanete na neutrální, další řadící stupně následují po přeskočení neutrálu.

Obrázek 15 – Ovládací prvky na řídítkách

Zdroj 26: Motoškola, 2011, s. 15

2.2 BRZDĚNÍ

Nejčastější chybou při brzdění je neúměrné použití přední brzdy, kdy dochází k zablokování předního kola a ve většině případů dojde ke smyku a následnému pádu. Řidič drží brzdovou páku všemi prsty a tím ztrácí citlivost pro brzdění. V tomto případě se doporučuje držet přední brzdou pouze dvěma prsty, ukazováčkem a prostředníčkem, zbylé prsty mají plný kontakt s rukojetí řídítek (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

Další velkou chybou řidičů motocyklů je, že brzdí pouze zadní brzdou. Zde dochází ke smyku zadního kola a následné kolizi. Začínající jezdci na motocyklu by se měli na svém stroji především naučit plně ovládat brzdový systém. Nepsaným pravidlem brzdění je 70 % brzdného účinku na přední kolo a 30 % brzdného účinku na zadní kolo. Tato varianta je nejefektivnější v zabránění například střetu s překážkou na vozovce (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

Dále je rozdíl, zda je motocykl vybaven systémem ABS (Anti-lock Brake System), či na motocyklu tento systém není. ABS je aktivní systém, který kontroluje blokaci kola a ztrátu adheze vozovky s pneumatikou. Řidič by se měl seznámit s vlastností tohoto systému a zkusit si tuto kontrolu na zkoušku vypnout. Rozdíly jsou opravdu markantní. Jednou z výhod brzdění se systémem ABS je, že se dá zatáčet a lépe se tedy vyhnete překážce. Bez ABS je to složitější a o to více je potřeba tuto variantu trénovat.

Obrázek 16 - Držení brzdové páčky

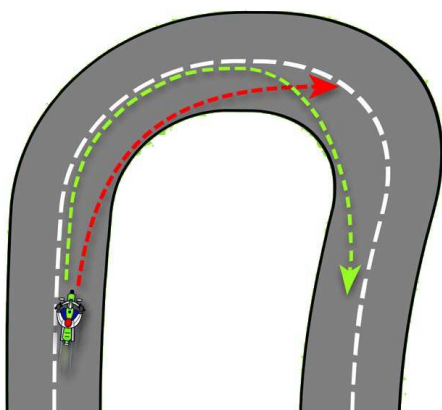
Zdroj 27: Google obrázky

2.2.1 Brzdění a správný průjezd zatáčkou

Prvním důležitým pravidlem, jak projet bezpečně zatáčkou je, že tam kam chci jet, tam se musím dívat. Je to jednoduché pravidlo, ale velmi funkční a pravdivé. Před zatáčkou si musíme uvědomit, jak daná zatáčka vypadá, zda je mírně klopená, anebo se uzavírá a může v jistých situacích i nemile překvapit. Dále zda je do zatáčky náležitě vidět, máme z ní i výhled a víme kde končí. Pokud nemáme řádný výhled musíme rychlost upravit tak, aby bylo možné při nečekané situaci motocykl zastavit, nebo se bezpečně vyhnout překážce (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

Druhým pravidlem před průjezdem zatáčkou je, upravit rychlost na takovou míru, abychom nemuseli v zatáčce přibrzďovat, nebo jinak měnit konstantní rychlost. Nazvěme to bezpečné projetí zatáčkou. Před zatáčkou si mírně přibrzdíme a vždy podřadíme na nižší odpovídající stupeň rychlosti, která nám zaručí bezpečný a plynulý průjezd. Nižší rychlostní stupeň nám zajistí, že motocykl se v průjezdu zatáčkou bude chovat klidně, při náhlé překážce můžeme pouze zavřít plyn čímž dochází k brzdění motorem. Ovladatelnost motocyklu je přirozená, nemusí být využity brzdy a lze upravovat jízdu k plynulému průjezdu celou zatáčkou. Opakem je i přidání plynu, kde dochází k vyšší akceleraci a motocykl lépe zareaguje při výjezdu ze zatáčky (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

Obrázek 17 - Vyjetí ze zatáčky do protisměru

Zdroj 28: Google obrázky

Velký problém může nastat tehdy, kdy projíždíte zatáčku s vyšším rychlostním stupněm, motocykl se chová neklidně a při nečekané situaci se musíte spolehnout pouze na brzdy a jejich brzdny účinek. S vyšším rychlostním stupněm nejde přibrzdit, ani akcelarovat. Akcelerace v zatáčce motocykl drží při správné stopě a nedochází k přejetí do protisměru (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

**Obrázek 18 - Nebezpečně
vypadající silniční
komunikace**

Zdroj 29: Google obrázky

Před zatáčkou tedy zvolte takový rychlostní stupeň, aby při započetí byla jízda plynulá a zhruba od poloviny zatáčky mohl být přidáván opět plyn a mohlo se pokračovat dál bezpečně v jízdě. Volba rychlosti také závisí na povrchu vozovky. Jinak si upravíte jízdu na suchém dobrém povrchu, mokřém povrchu, anebo výtlukách na silnici. Všechny tyto aspekty musí řidič dobře vyhodnotit, správně dobrzdit a celé plynule projet (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

Čeho se před zatáčkou vyvarovat: nikdy před samotným úkonem rychle nepodřazujte. Zde může dojít k zablokování zadního kola, pneumatika ztratí adhezi s povrchem a do zatáčky vjedeme smykem. Hrozí zde pád, nehoda, zranění a jiné negativní vlivy. Podřazování můžeme dělat i s mezi plynem, kde dojde k uklidnění motoru a při pomalém puštění spojkové páčky, dochází k zařazení nižšího rychlostního stupně bez smykového efektu (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

Dále musíme vnímat, zda vjíždíme do pravé či levé zatáčky. Nejnebezpečnější je vjetí do pravotočivé zatáčky, kdy poloměr je pro nás daleko menší nežli při průjezdu levotočivou zatáčkou. V pravotočivé zatáčce ve větší rychlosti, může dojít k vynesení do protisměru. Při nájezdu do pravotočivé zatáčky je jízda započatá od středu silnice a náklonem motocyklu se přibližujeme k pravé krajnici tak, abychom měli náležitý vizuální přehled, co se děje před námi a po celém úkonu zatáčení. V okamžiku, kdy je vidět konec zatáčky, lehce přidáváme plyn a vyjíždíme ven. V levotočivé zatáčce motocykl držíme u pravého okraje vozovky a teprve když vidíme celou část této zatáčky, lehce přidáváme plyn a držíme se mezi krajnicí a dělicí středovou čarou vozovky. Při levotočivé zatáčce vždy dbáme na to, abychom se s motocyklem nedostali až k dělicí středové čáře, protože musíme mít stále na paměti, že můžeme potkat protijedoucího řidiče motocyklu, osobní vozidlo, nákladní vozidlo či autobus, který k dané situaci může jet také u této čáry a mohlo by zde dojít ke zbytečné kolizi a nehodě (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

Jak bylo již napsáno, při průjezdu zatáčkou se musí vždy dbát na to, že i když tento úsek je projížděn každý den, může se zde stát mnoho nečekaných situací, na které musí být ihned reagováno. Příkladem je odstavené porouchané vozidlo, štěrk, rozlitý olej, rozlitá nafta, nebo jakýkoliv nepořádek. Zde platí vždy jedno důležité pravidlo, klidná hlava, dobré vyhodnocení a nikdy křečovitě nebrzdit. Pokud ale přesto je potřeba rychle zastavit, nesmíme zde zapomenout, že při prudkém brzdění vždy vymačkáváme spojkovou páčku (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

Všechny popsané manévry se doporučuje začínajícím řidičům motocyklů si nejprve vyzkoušet na bezpečném místě, kde se nasimuluje zatáčka, eventuálně překážky a řidiče se učí nejen v průjezdu, ale seznamuje se i se svým motocyklem a jeho chování v daných situacích (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

2.3 JAK SPRÁVNĚ NAKLÁNĚT MOTOCYKL

Obrázek 19 - Posaz

Posaz

je velmi důležitý, protože zejména při ovládní směru jízdy hraje významnou roli změna těžiště. Posaz musí umožnit i v náklonu jisté a bezpečné ovládní stroje.

Zdroj 30: Motoškola, 2011, s. 19

Aby motocykl správně zatočil tam, kam chceme, to se děje náklonem na patřičnou stranu, nikoliv říditky jako u kola. Náklon na motocyklu se vyvolá vychýlením těžiště řidiče ze středové osy motocyklu na tu stranu, kam chceme zatáčet. Před náklonem motocyklu a úkonem zatáčení je důležité probrat pár základních pravidel. Prvním pravidlem je správný posaz, říditka motocyklu se drží v pokrčeném úchopu v loktech a bez křeče. Tyto základní vlastnosti se projeví v klidné jízdě řidiče v plném vnímání stroje při náklonu do zatáček (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

Dále je potřeba provádět správný náklon na motocyklu. Řidič začátečník by se měl nejdříve seznámit se svým strojem, najít si velkou plochu, kde se bude učit vlivu náklonu motocyklu a únosnou mez, aby nespadol. Zde doporučujeme udělat si na bezpečné ploše velkou osmičku, která nás procvičí v náklonech na obě strany a řidič tak dostane jistotu v průjezdu jak na levou, tak i na pravou stranu.

Důležité je, aby při každém náklonu motocyklu, byla dostatečná rychlost. Zde musíme brát ohled na to, že čím menší rychlost a větší náklon, tak může dojít k pádu z důvodu ztráty těžiště. Doporučený trénink začínajícího řidiče, je se speciálně upraveným motocyklem s postranním rámem na každou stranu, který nám evokuje maximální bezpečný náklon, při kterém nehrozí pád a stroj je plně ovladatelný (viz obrázek č. 20).

Obrázek 20 - Upravený motocykl pro náklony

Zdroj 31: Google obrázky

Dalším důležitým pravidlem při náklonu do zatáčky je to, že jezdec se musí vždy dívat tam, kam chce jet. Pohled směřuje vždy vodorovně (viz obrázek č. 21). Tímto

Obrázek 21 - Vodorovný pohled jezdce

Zdroj 32: Google obrázky

pohledem řidič vnímá celou polohu směru jízdy bez negativních vlivů. V žádném případě nesmí dojít k tomu, že řidič nahne hlavu i s motocyklem, poté nemá celkový přehled a může dojít ke zbytečné dopravní nehodě. Opět se zde doporučuje obě varianty si vyzkoušet a naučit se pouze správnou vodorovnou pozici hlavy.

Naopak od hlavy, tělo se přizpůsobuje motocyklu, snižuje těžiště a ve větších rychlostech si pomáhá takzvaným vysednutím a položením kolene na vozovku. Tahle varianta je pro velmi zkušeného jezdce a využije se například na závodních okruzích

Obrázek 22 - Stabilizace průjezdu zatáčkou

Zdroj 33: Google obrázky

při vysokých rychlostech, kde je zapotřebí co nejrychleji změnit těžiště motocyklu a stabilizovat průjezd zatáčkou v náklonu (viz obrázek č. 22).

Při náklonu již nebrzdíme. Rychlost regulujeme plynem při sníženém zařazeném stupni. Razantní brzdění v náklonu změní těžiště motocyklu, dochází k narovnání a stroj přestává zatáčet tam, kam chceme jet. Je to velmi nebezpečná situace. Dalším důležitým faktorem jak dobře a plynule projet zatáčku v náklonu je, zachovat klidnou hlavu a uvolněné tělo. Náklon se nenaučíte hned, ale je zapotřebí vše zkusit a překonat strach z pádu. Motocykl i pneumatiky jsou pro náklony stavěné a vyráběné. Největší chyba nenastává ve stroji, ale v řidiči a jeho chování k motocyklu (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

2.4 PRAVIDLA JÍZDY NA MOTOCYKLU VE DVOU NEBOLI V TANDEMU

Motocykl se při průjezdu zatáčkou naklání dovnitř oblouku, správně tedy musí spolujezdec kopírovat náklony řidiče. Když se nezkušený začátečník snaží naopak náklony vyrovnávat a naklání se na opačnou stranu než řidič, nelze motocykl správně a bezpečně ovládat. Pro správnou jízdu se musí spolujezdec dobře držet, nejlépe kolem

pasu řidiče nebo jednou rukou kolem pasu a druhou se opřít o nádrž při prudším brzdění. Při zastavení na kratší dobu například na semaforu, nechává spolujezdec nohy na stupačkách, nedává je na zem. Je důležité si předem se spolujezdcem domluvit způsob komunikace, za jízdy se už nebudete mít šanci domluvit. Samozřejmě řidič i spolujezdec by měli být na jízdu bezpečně vybaveni (Kolda, 2003; Spiegel 2014).

Obrázek 23 - Jízda na motocyklu v tandemu

Zdroj 34: Google obrázky

Víte, že?

V březnu roku 2015 začala platit nová vyhláška, která upravuje podmínky pro získání řidičského oprávnění na motocykl, jejíž součástí je i nová forma jízdy?

Otázka k zamyšlení

2.5 VÝCVIK NA MOTOCYKLU

V rámci praktické výuky o řidičské oprávnění absolvujete v autošколе 13 výukových hodin o délce 45 minut, za které musíte zvládnout ovládání motocyklu a techniku jízdy. V první části zkoušky z praktické jízdy je potřeba provést následující úkony:

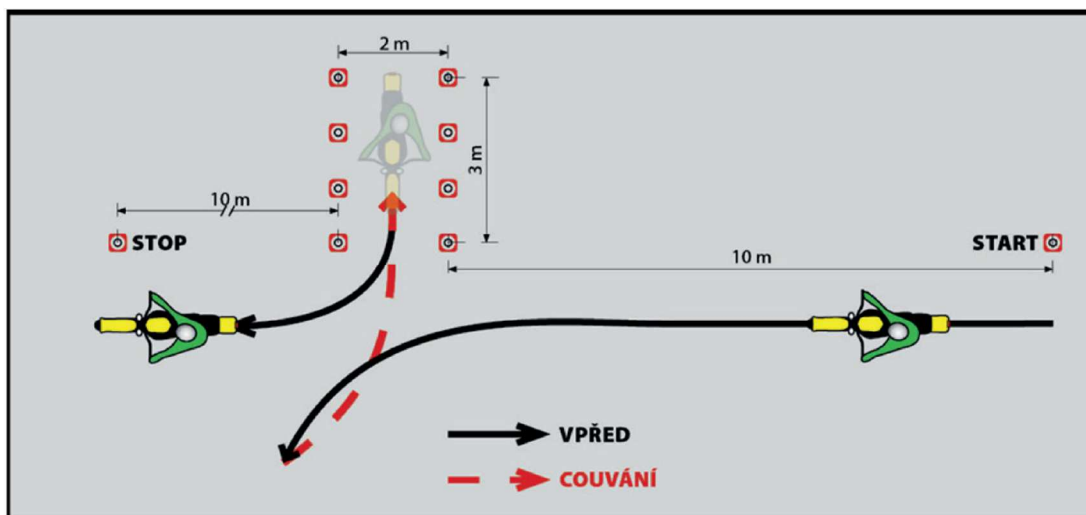
- vedení motocyklu vpřed bez použití motoru a jeho zaparkování,
- jízda na motocyklu v rychlosti chůze,
- bezpečné otočení o 180° při projetí zatáčky ve tvaru U,

- slalom v rychlosti chůze,
- jízda ve tvaru osmičky při rychlosti chůze,
- opakované rozjíždění,
- slalom ve vyšší rychlosti,
- vyhnutí se překážce,
- brždění na přesnost,
- nouzové brždění.

Vedení motocyklu vpřed bez použití motoru a jeho zaparkování

Motocykl sejmete ze středového stojanu a vedete jej po dráze 10 metrů, a to bez použití motoru, následně vzad, kde zaparkujete motocykl do vymezeného prostoru (6 m²) a postavíte ho na středový stojan. Poté motocykl sejmete ze stojanu a vyvedete ho z omezeného prostoru směrem vpravo po dráze 10 metrů. Postranní stojan používáte jen v případě, že motocykl není vybaven středovým stojanem (Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.).

Obrázek 24 - Vedení motocyklu vpřed

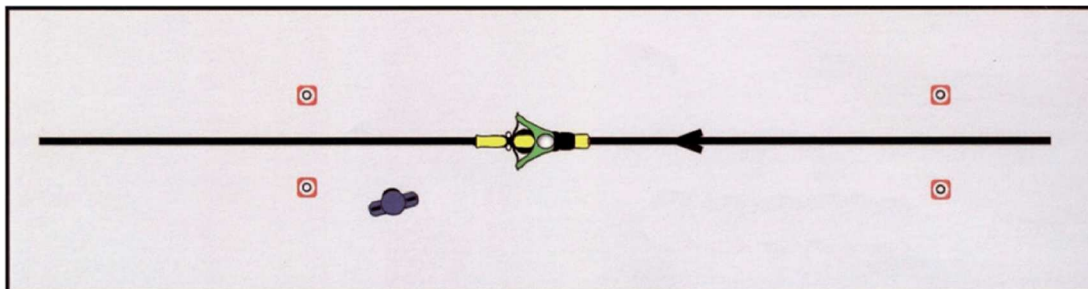

Zdroj 35: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

Jízda na motocyklu v rychlosti chůze

V nízké rychlosti následujete komisaře v rychlosti asi 4 km/h. Délka dráhy je přibližně 12 metrů (Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.).

Obrázek 25 - Jízda v rychlosti chůze

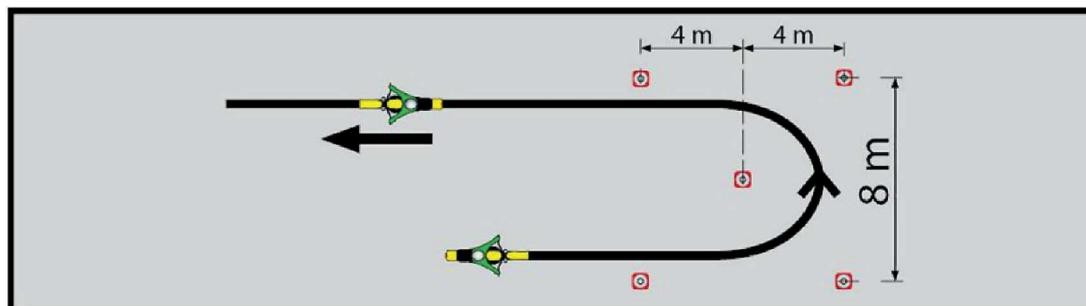

Zdroj 36: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

Bezpečné otočení o 180° při projetí zatačky ve tvaru „U“

Ve stejné rychlosti (4 km/h.) budete muset projet slalom ve tvaru „U“ (Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.).

Obrázek 26 - Otočení o 180°

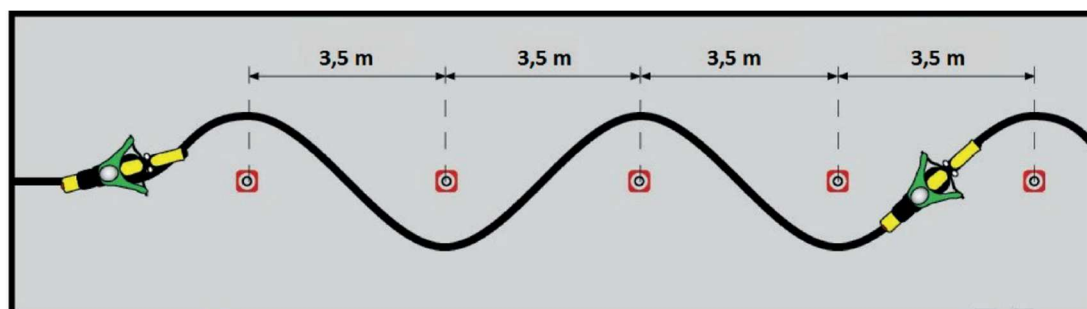

Zdroj 37: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

Slalom v rychlosti chůze

V této části budete projíždět slalom mezi kužely, které jsou od sebe 3,5 metrů, v rychlosti cca 4 km/h (Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.).

Obrázek 27 - Slalom v rychlosti chůze

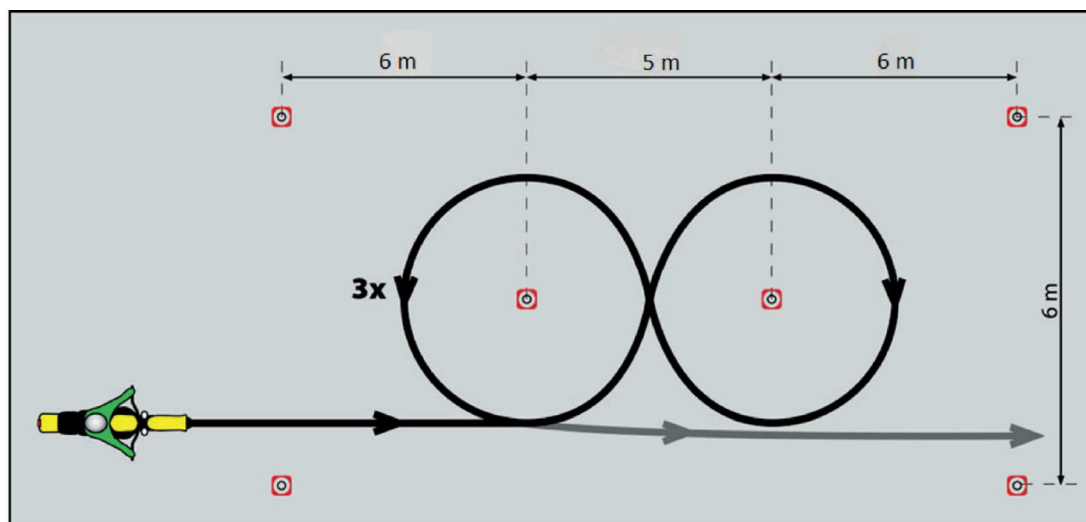

Zdroj 38: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

Jízda ve tvaru osmičky při rychlosti chůze

Mezi kužely projedete třikrát slalom ve tvaru osmičky v rychlosti cca 4 km/h, vzdálenosti mezi kružnicemi je 5 metrů (Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.).

Obrázek 28 - Jízda ve tvaru osmičky

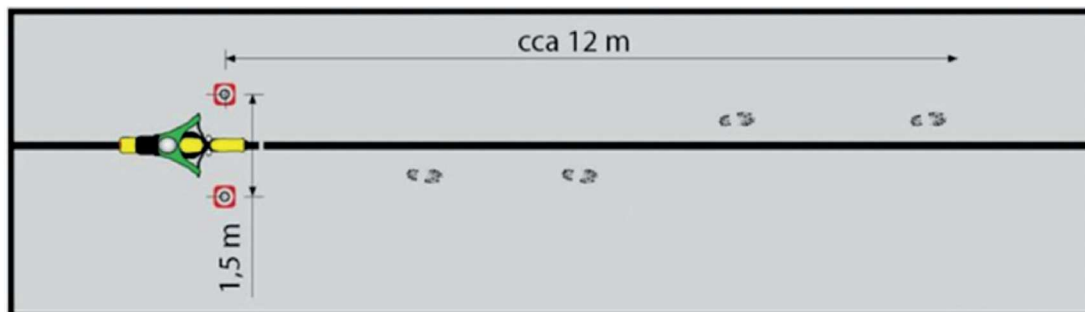

Zdroj 39: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

Opakované rozjíždění

Pro udržení stability na motocyklu bude potřeba, abyste se opakovaně rozjížděli a zastavovali s jednou nohou na stupačce. Dvakrát za sebou zastavíte s levou nohou na stupačce a posléze zastavíte dvakrát za sebou s pravou nohou na stupačce (Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.).

Obrázek 29 - Opakované rozjíždění

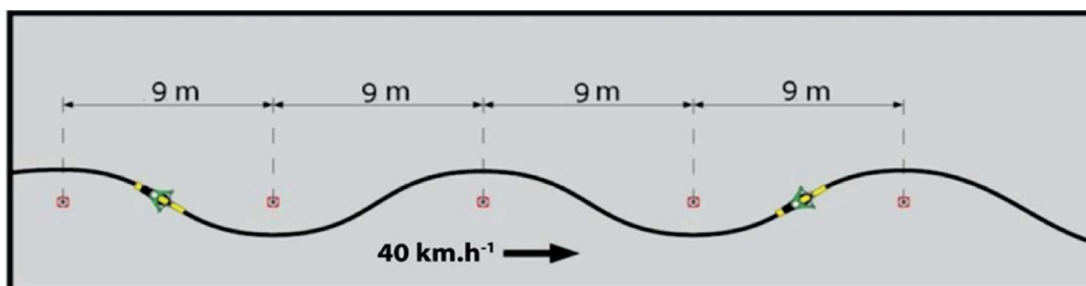

Zdroj 40: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

Slalom ve vyšší rychlosti

Tento slalom projedete v rychlosti 40 km/h. Při projíždění slalomu ve vyšší rychlosti provedete na konci slalomu bezpečné otočení (Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.).

Obrázek 30 - Slalom ve vyšší rychlosti

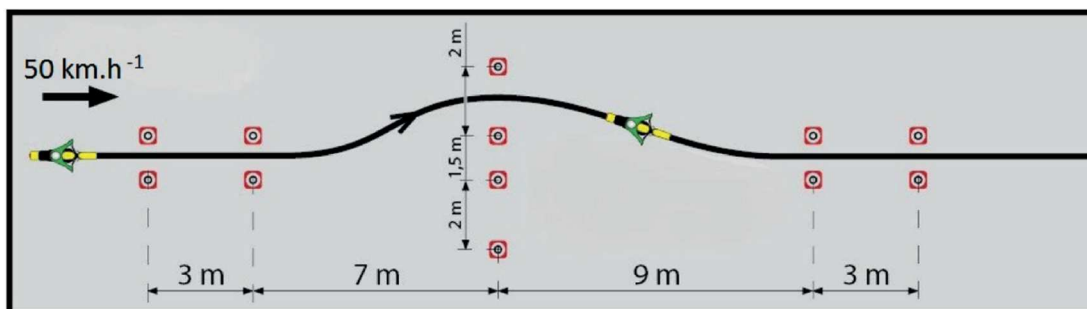

Zdroj 41: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

Vyhnutí se překážce

V počáteční rychlosti nejméně 50 km/h (u skupiny AM při rychlosti 45 km/h.) bude potřeba, abyste se zvládli vyhnout překážce, tedy dvěma kuželům, které vám budou stát v cestě a vrátili se zpět do původního směru (Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.).

Obrázek 31 - Vyhnutí se překážce

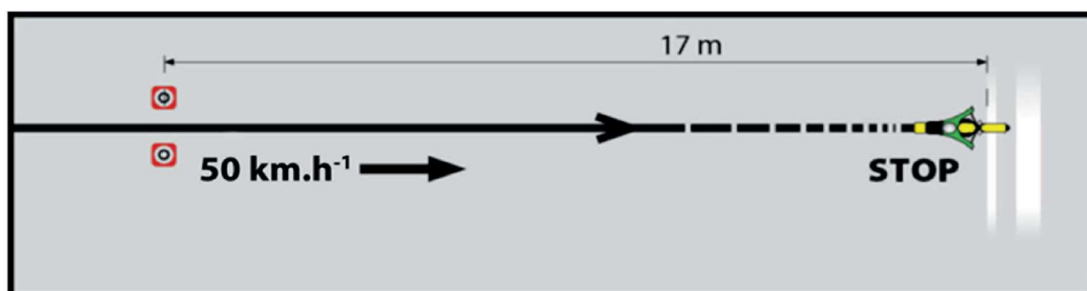

Zdroj 42: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

Brzdění na přesnost

V rychlosti nejméně 50 km/h (u skupiny AM bude tato rychlost 45 km/h.) je potřeba přesně zastavit na předem vyznačeném místě (Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.).

Obrázek 32 - Brzdění na přesnost

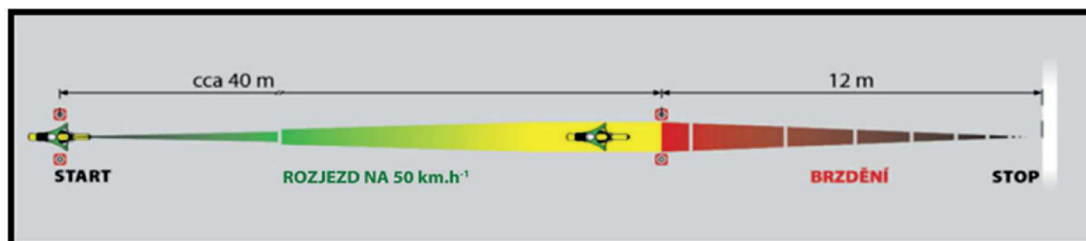

Zdroj 43: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

Nouzové brzdění

Posledním úkonem na cvičišti je nouzové brzdění na stanovenou vzdálenost z rychlosti nejméně 50 km/h (u skupiny AM z rychlosti 45 km/h.), kde je potřeba ve vyznačeném místě začít brzdit a zastavit na určeném místě (Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.).

Obrázek 33 - Nouzové brzdění

Zdroj 44: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

Po zvládnutí této první části zkoušky z praktické jízdy se již můžete vydat se zkušebním komisařem do provozu na pozemních komunikacích. Zkušební komisař jede za Vámi v doprovodném vozidlu a komunikuje s Vámi přes interkom.

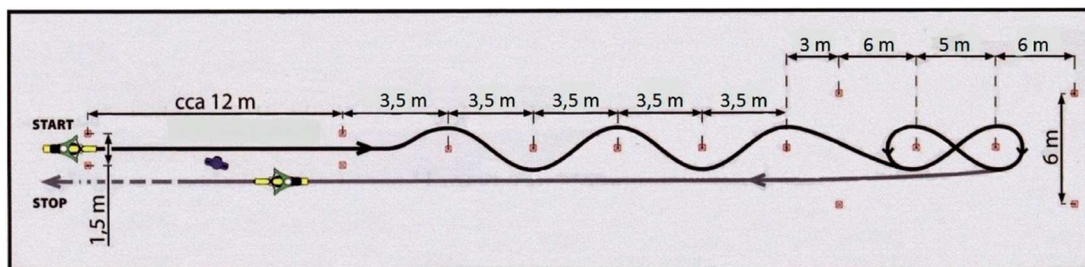
Úkol:

Zkuste si na odlehlem parkovišti pro představu postavit zkušební dráhy. Některé úkony Vám doporučujeme si projet na jízdním kole.

DRÁHA PRO ÚKONY V POMALÉ RYCHLOSTI

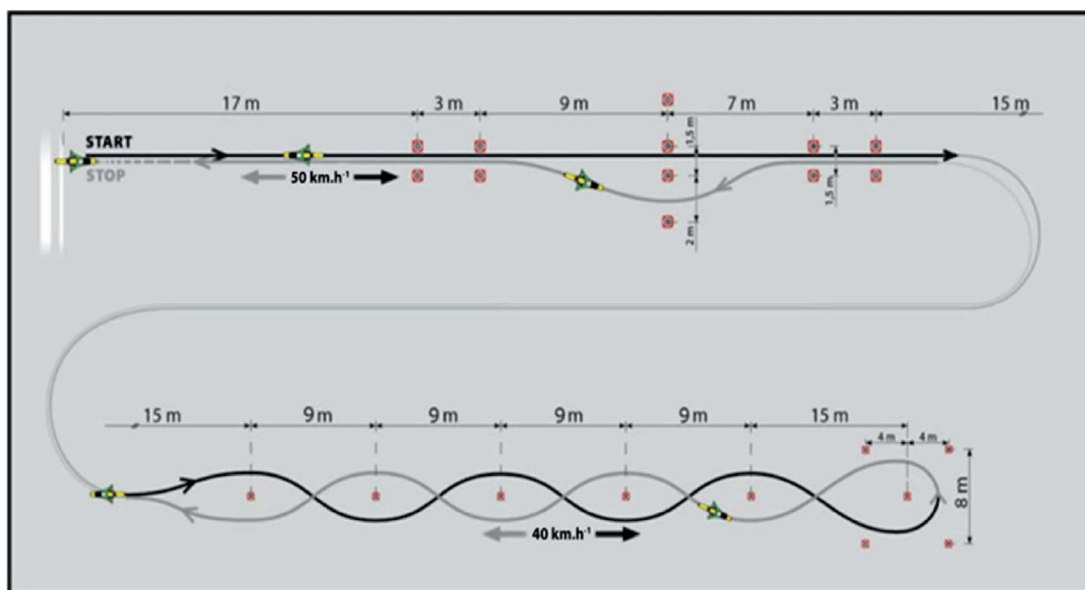
Obrázek 34 - Dráha pro úkony v pomalé rychlosti

Zdroj 45: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

DRÁHA PRO ÚKONY PŘI VYŠŠÍ RYCHLOSTI

Obrázek 35 - Dráha pro úkony při vyšší rychlosti

Zdroj 46: Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb.

Test:

Test

Pravou rukou na motocyklu ovládáme?

- a) Spojku, plyn a startér.
- b) Přední brzdu, plyn a startér.**
- c) Spojku, směrové světlo, přepínání dálkových světel a klakson.

Levou rukou na motocyklu ovládáme?

- a) Spojku, směrové světlo, přepínání dálkových světel a klakson.**
- b) Přední brzdu, plyn a startér.
- c) Spojku, plyn a startér.

Pravou nohou na motocyklu ovládáme?

- a) Zadní brzdu.**
- b) Přední brzdu.
- c) Řadící páku.

Levou nohou na motocyklu ovládáme?

- a) Přední brzdu.
- b) Řadící páku.**
- c) Zadní brzdu.

První rychlostní stupeň řadíme?

- a) Směrem nahoru k silnici.
- b) Uprostřed mezi neutrálem a stupněm dva.
- c) Směrem dolů k silnici.**

Proč ovládáme přední brzdu pouze dvěma prsty?

- a) Umožňuje nám to větší pohodlí při řízení.
- b) Z důvodu citlivosti přední brzdy.
- c) Umožňuje nám to bezpečně ovládat řídítka motocyklu.**

Při průjezdu levotočivé zatáčky na motocyklu by dráha jízdy měla vést?

- a) **Co nejbliže při pravém okraji vozovky**
- b) Co nejbliže ke středové dělicí čáře
- c) Podle uvážení řidiče a jízdních vlastností motocyklu

Jaké nebezpečí hrozí při jízdě na mokré dlažbě?

- a) **Zvýšené riziko smyku a následného pádu.**
- b) Nebezpečí nehrozí, mají-li pneumatiky předepsanou hloubku dezénu.
- c) Zvýšené riziko sesmeknutí řetězu z důvodu rozstříku vody.

Může řidič motocyklu přepravovat osobu, která nedosáhne nohama na stupačky?

- a) Ano, ale jen v obci.
- b) **Nesmí.**
- c) Může, pokud je přepravované osobě více než 12 let.

Shrnutí:

- Známe správnou techniku a zásady jízdy na motocyklu v tandemu.
- Víme, jak probíhá motoškola a co je třeba k jejímu absolvování.
- Umíme pravidla brzdění i jak naklopit motocykl do zatáčky.
- Seznámili jsme se s motocyklem, jeho ovládacími prvky a přístrojovou deskou.

Shrnutí

3 Technika a údržba motocyklu

Po prostudování této kapitoly zvládnete vyjmenovat základní úkony kontroly motocyklu před jízdou.

Čas doporučený na prostudování kapitoly činí půl hodinu

Akumulátor, běhoun, bočnice, dezén pneumatiky, reid.

3.1 ZÁKLADNÍ KONTROLA MOTOCYKLU PŘED JÍZDOU

Pneumatiky

U pneumatik je důležité jejich stáří, neboť kvalita směsi časem degeneruje a ztrácí své kvality. Dle přilnavosti by neměla být starší 3 roky. Na pneumatice je označeno stáří v malém oválu, kde je například: 03/07. První údaj hovoří o týdnu a druhý o roku výroby. Dále je důležitý jejich profil, který by měl být bez výrazných přechodových hran. Nepřípustné je jakékoliv poškození, natržení, nařiznutí či vyboulení, a to jak běhounu, tak i bočnic. Minimální zákonná hloubka hlavního dezénu pneumatiky u motocyklu je 1,6 cm u mopedu pak pouze 1 cm. Důležitý je i správný tlak pneumatik, hodnoty nalezneme přímo na plášti nebo na zadní kyvné vidlici. Pokud nikoliv, tak je

Obrázek 36 - Pneumatika byla vyrobena ve třetím týdnu roku 2007

Zdroj 47: Google obrázky

nalezneme v uživatelské příručce. Hodnoty tlaku, zejména v zadní pneumatice, se budou odlišovat v závislosti na zatížení motocyklu. Tlak měříme vždy na studených pneumatikách (Nepomuck Bernd L., Janneck Udo, 2009; Wilson 1998).

Studijní cíle kapitoly

Čas potřebný ke studiu

Klíčová slova

Elektroinstalace

Předpokladem správně fungující elektroinstalace je dostatečně nabitý akumulátor. Akumulátor vyžaduje péči především v zimním období, kdy motocykl není v provozu a akumulátor musí být tedy externě dobíjen. Pokud je akumulátor nedostatečně nabitý poznáme to zejména při nedostatečné síle startéru (Nepomuck Bernd L., Janneck Udo, 2009; Wilson 1998).

Před jízdou kontrolujeme správnou funkci potkávacích světel. Zkontrolujeme, zda funguje přepínání na světla dálková, a to jak kontrolou samotných světel, tak na indikačním světle modré barvy na přístrojové desce. Prověříme i funkci klaksonu. Dále zkontrolujeme funkci směrových světel, a to jak předních, tak i zadních, je potřeba zjistit i funkčnost výstražných světel, pokud je motocykl tímto systémem vybaven. Zkontrolujeme funkci brzdového světla, vyzkoušíme nejprve přední brzdu, poté zadní. (Nepomuck Bernd L., Janneck Udo, 2009; Wilson 1998)

Kapaliny

Jako první kapalinu zkontrolujeme benzín, stav nádrže je zobrazen na přístrojové desce, je dobré vědět dojezdovou vzdálenost po spuštění rezervy. Další kapalinou je motorový olej, jeho úroveň zjistíme v tzv. olejovému, což je malé okénko z boku motoru motocyklu. Samotnou kontrolu hladiny oleje provádíme před nastartováním motocyklu nebo až po nastartování, ale s dostatečným odstupem, aby olej stihl stéci zpět do olejové skříně, hladina oleje musí být mezi ryskami minima a maxima, motocykl by měl být v přímém postavení, nikoliv opřený o vedlejší stojan. Úroveň hladiny oleje lze také u některých typů motocyklů zjistit prostřednictvím měřky oleje, která se vyšroubuje z plnicího otvoru. Také je potřeba zjistit, zda motorový olej neuniká z motocyklu, nahlédnutím na těsnění motoru nebo na vypouštěcí šroub (Nepomuck Bernd L., Janneck Udo, 2009; Wilson 1998).

Obrázek 37 - Okénko brzdové kapaliny

Zdroj 48: Google obrázky

Brzdová kapalina se kontroluje obdobně, prostřednictvím okénka na nádobce, která je umístěna na řídítkách, popřípadě v zadní části motocyklu. Hladina brzdové kapaliny by se měla pohybovat optimálně nad úroveň minima. V případě, že tomu tak není, je třeba motocykl svěřit do odborného servisu.

Také zkontrolujeme hadice k brzdícímu mechanismu, zda jsou v pořádku a zda z nich neuniká brzdová kapalina. Poslední kontrolovanou kapalinou je kapalina chladicí. Její úroveň musí být opět mezi ryskami a neměla by být starší pěti let (Nepomuck Bernd L., Janneck Udo, 2009; Wilson 1998).

Víte, že?

Brzdový systém je dělený na mechanický, kdy síla je přenášena železným lankem (bowdenem) nebo právě hydraulickým kapalinovým systémem. Před jízdou se kontroluje, zda brzdové lanko je plně funkční. Pokud neplní svou funkci, musí se promazat speciálním olejem.

Ovládání

Ovládání motocyklu je důležité, proto je potřeba před jízdou zkontrolovat, zda lze řízením volně otáčet z plného pravého reidu do levého a zpět bez jakéhokoliv odporu. Plynová rukojeť musí jít lehce otáčet a musí se sama vrátit do zcela zavřené polohy po jejím puštění. Stejně volně a plynule musí jít stisknout páčka spojky po celém svém výzdvihu. Páčka brzdy naopak musí klást se vzrůstajícím tlakem odpovídající odpor a neměla by jít lehce zmáčknout až k samotnému řídítku (Nepomuck Bernd L., Janneck Udo, 2009; Wilson 1998).

Obrázek 38 - Kontrola obložení bubnových brzd

Zdroj 49: Google obrázky

Stejně lehce, avšak přitom dostatečně tuze, musí jít sešlápnout pedál zadní brzdy. U kotoučových brzd zkontrolujeme ještě stav brzdových systémů, tzn. tloušťku brzdových destiček, jejich síla by neměla být menší než 1 cm. U bubnových brzd brzdové obložení nevidíme, ale jeho stav určujeme podle šipky indikující míru jeho opotřebení. Šipka musí být v rozsahu naznačeném na krytu brzdového bubnu.

Otázka k zamyšlení

Nastavení

Před jízdou je potřeba správně nastavit zpětná zrcátka a ujistit se, že po nastavení jsou pevně zajištěna proti pohybu. Zároveň je dobré provést nastavení páček tak, aby vyhovovaly délce našich prstů. Správně nastavené by měli být i tlumiče, ale toto ponecháme raději na odborném servisu (Nepomuck Bernd L., Janneck Udo, 2009; Wilson 1998).

Nutnosti

Před vyjetím do provozu je potřeba pamatovat na to, že musíme mít s sebou povinnou výbavu. Ta se u motocyklů skládá z platné motolékárničky a sady náhradních pojistek. Zároveň musí mít motocykl uzavřené povinné ručení za případné škody během jeho provozu. Další povinností je mít řádně připevněnou nepoškozenou a čistou registrační značku včetně platné známky ze stanice technické kontroly (Nepomuck Bernd L., Janneck Udo, 2009; Wilson 1998).

Víte, že?

Novela zákona o provozu na pozemních komunikacích přinesla zásadní změnu při kontrole motocyklu? Od 1. října 2018 na „technickou“ můžeme jezdit jednou za čtyři roky místo dvou let, jak platilo dosud.

Napnutí řetězu

Obrázek 39 - Průvès řetězu

Zdroj 50: Google obrázky

Správné napnutí řetězu zajistí optimální přenos síly z motoru na zadní kolo a dlouhou životnost celé řetězové sady. Při zařazeném neutrálu je třeba zatlačit na řetěz silou 15 N v místě na konci vodítka řetězu a průvès řetězu by měl být cca 2,5 – 3,5 cm, záleží na typu motocyklu. Ke správné funkci řetězu je třeba jej též namazat každých 500 km nebo po jízdě v dešti.

Otázka k zamyšlení

Test:

Test

Jak staré pneumatiky už mohou být nebezpečné?

- a) Nezáleží na stáří pneumatiky.
- b) Pneumatika by neměla být starší víc jak 3 roky.**
- c) Pneumatika by neměla být starší víc jak 1 rok.

Minimální zákonná hloubka hlavního dezénu pneumatiky u motocyklu je?

- a) 1,6 mm u mopedu pak pouze 1 cm.**
- b) Nesmí být nižší než 1,6 cm.
- c) Není zákonem daná minimální hloubka dezénu.

Povinnou výbavou na motocyklu se rozumí?

- a) Platná motolékárnička, sada náhradních pojistek a klíč na matice a šrouby kol.
- b) Platná motolékárnička a reflexní vesta.
- c) Platná motolékárnička a sada náhradních pojistek.**

V jakém rozmezí je správné napnutí řetězu?

- a) Průvės řetězu by měl být cca 2,5 – 3,5 cm.**
- b) Průvės řetězu by měl být cca 1,5 – 2,5 cm.
- c) Průvės řetězu by měl být cca 0,5 – 1,5 cm

Shrnutí:

Shrnutí

- Známe legislativní podmínky pro vjezd motocyklu na veřejnou komunikaci.
- Víme, že než vyjedeme na veřejnou komunikaci, musíme mít přizpůsobená zrcátka výšce jezdce nebo páčky dle potřeby jezdce.
- Umíme si sami zkontrolovat technický stav motocyklu a odstranit některé závady nebo nedostatky.

Poznámky:

Poznámky

Odborná literatura:

Seznam použité literatury

Motoškola: [učebnice pro žadatele o řidičské oprávnění skupiny AM, A1 a A]. Dotisk 2. vydání - červen 2011 [i.e. 4. vyd.]. Praha: Business Media CZ, 2011. Vogel (Business Media CZ). ISBN 978-80-87388-08-2.

Novela vyhlášky č.256/2015 Sb. In: . platnost vydání 09.11.2015, účinnost od 01.11.2015, částka 104/2015.

Úplné znění zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (Zákon o silničním provozu). Vydání: devatenácté. Praha: Armex Publishing, 2018. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-54-0.

Slovník pojmů:

Tabulka 3: Slovník pojmů

Adheze vozovky	Je v odborné oblasti označována jako schopnost dvou materiálů společně přilnout.
Akcelerace	Znamená zrychlení.
Aktivní bezpečnost	Jsou systémy, technická zařízení a vlastnosti motocyklu, které pomáhají zabránit nebo předejít dopravním nehodám.
Akumulátor	Je technické zařízení na opakované uchování energie, obvykle elektrické.
Anti-lock Brake Systém	Je to systém, který zabraňuje zablokování kola při brzdění a tím ztráty přilnavosti mezi kolem a vozovkou.
Běhoun	Část pneumatiky, která je v kontaktu s vozovkou.
Bočnice	Je boční (postranní) část pneumatiky.
Dezén pneumatiky	Je odborné pojmenování pro vzorek pneumatiky.
Homologace	Jedná se o osvědčení, že daný výrobek splňuje bezpečnostní nebo technické standardy.
Integrální přilba	Uzavřená helma, kde lze vyklopit jen plexisklo.
Konstrukční rychlost	Je rychlost, kterou určil výrobce, má administrativní význam.
Pasivní bezpečnost	Jde o konstrukční zařízení, jehož cílem je minimalizovat následky střetu.
Protektory	Slouží k ochraně a absorpci nárazů, které by jinak zasáhly vaše tělo.
Reid	Vytočení řídítek.

Zdroj 51: Vlastní tvorba

Závěr

Distanční vzdělávání je studium, kdy student nepracuje pod bezprostředním dohledem vzdělavatele, ale zároveň je nějakým způsobem řízeno. V Evropě i jinde ve světě je celá řada univerzit s dlouhou tradicí distančního vzdělávání, většina z nich se také věnuje formě e-learningu, který vyniká především v technologickém provedení, ale má mnoho stejných specifických prvků jako distanční forma studia.

Mnoho lidí se domnívá, že na dálku se nikdo nic nenaučí, tedy, že distanční vzdělávání je svým způsobem neefektivní. Důvodem této chybné myšlenky je, že většina pedagogické literatury, pracuje s tzv. didaktickým trojúhelníkem, který sjednocuje didaktické prvky vzdělávacího procesu, kterými je učivo, studující a pedagog. Lidé pak mají představu, že tyto didaktické prvky musí být zákonitě na jednom místě, neuvědomují si, že to lze i jinak. Aby distanční vzdělávání překonalo problémy se vzdáleností a mělo pozitivní výsledky je doplněno o podporu tutora, který se studujícími komunikuje přes moderní komunikační média. Klasické distanční vzdělávání začínalo jako vzdělávání korespondenční, avšak to mělo spoustu nevýhod. Hlavní nevýhodou byla časová prodleva, kdy studenti postrádali rychlou zpětnou vazbu od distančních vzdělavatelů. Využitím všech technologických prostředků se distanční vzdělávání stává mnohem efektivnější než dříve.

Vzdělávací instituce, která nabízí prezenční formu studia i distanční formu výuky musí dbát na to, aby profil absolventa byl shodný, jelikož výsledek učení by měl být stejný z obou forem výuky. V distančním vzdělávání jsou stanovena stejná kritéria jako v klasické formě výuky. Někteří lidé si mohou distanční vzdělávání představovat jen jako přejmenované dálkové studium, ale pravda to není. Dálkové studium probíhá jako samostudium doplněné o prezenční setkání, během prezenčního setkání probíhá klasický výklad. U distančního vzdělávání během setkání se studenty neprobíhá přednáška, ale jedná se zde o tutoriál, který slouží ke konzultaci či evaluaci.

Distanční vzdělávání je silně závislé na didakticky kvalitním návrhu materiálů, které mají za úkol nahradit fyzický kontakt mezi studentem a vyučujícím. Při tvorbě distančního textu by měl autor dostatečně motivovat studujícího, zasahovat do průběhu

učení řídicími impulsy, dále odkazovat na literaturu, která s tématem souvisí. Zadáváním otázek a úkolů v textu zajistí autor aktivizaci vzdělávaného a v neposlední řadě umožní studujícímu sledovat vlastní pokrok. Distanční text tedy rozhodně nepředstavuje klasickou učebnici či skripta. Je třeba neustále dbát na to, že student bude studovat samostatně, text musí být stručnější, přehlednější a srozumitelnější, ale jak již bylo zmíněno rozhodně ne na úkor odbornosti textu. Základní teoretické vědomosti je pro lepší pochopení textu potřeba doplnit o praktické příklady, schémata, tabulky či grafy.

Cílem mé bakalářské práce bylo z dostupných odborných pramenů nastudovat problematiku a vytvořit distanční text. Sama jsem se přesvědčila, že vytvoření takového textu není nic jednoduchého. Musela jsem si práci pečlivě rozmyslet a rozvrhnout, abych dbala na dodržení důležitých zásad a pravidel psaní distančního textu, pro dosažení efektivního samostudia čtenáře. Domnívám se, že se mi to v mé bakalářské práci podařilo a že by se má práce mohla stát užitečnou studijní oporou pro začínající jezdce na motocyklu, kterou by majitelé či učitelé autoškol mohli distribuovat mezi své žáky, jelikož cílovou skupinou mého distančního textu, jsou především mladí dospělí, kteří se chtějí věnovat jízdě na motocyklu. Nebo by se tato práce mohla stát zdrojem informací, které je potřeba znát při psaní distančního studijního textu.

Seznam použitých zdrojů

ABM nádobka na brzdovou/spojkovou kapalinu CNC hliník | . [online]. Copyright © 2009 EVRON [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <https://www.abmoto.cz/cz/e-shop/1493799/c57708-nadobky-brzdove-spojko-ve-kapaliny/abm-nadobka-na-brzdovou-spojkovou-kapalinu-cnc-hlinik.html>

BEDNAŘÍKOVÁ, Iveta. *Jak psát "distančně"*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2007. ISBN 978-80-244-1681-6.

Boty na motorku – Jaké se hodí k vašemu stylu jízdy? - YouTube. *YouTube* [online]. Dostupné z: https://www.youtube.com/watch?v=cI0f6_CzzDY

Brzdy - funkce a součásti - Bastler CZ. Bastler CZ - [online]. Copyright © 2019 [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <http://www.bastler.cz/brzdy-funkce-a-soucasti/>

Červená tužka a Poznámkový blok ikona, kreslený styl — Stock Vektor © ylivdesign #180002826. Stock fotografie, Royalty Free obrázky, vektorové umění, filmové záběry | Depositphotos [online]. Copyright © ylivdesign [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <https://cz.depositphotos.com/180002826/stock-illustration-red-pencil-and-notepad-icon.html>

DVOŘÁKOVÁ, Eva. *Několik poznámek o distančním vzdělávání*. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 1999. ISBN 80-7083-332-7.

Free fotobanka : ruka, jízdní kolo, přeprava, vozidlo, motorka, sportovní vybavení, horské kolo, cyklistika, plyn, motocyklové, pozemní vozidla, cyklus sportu, motocykl rukavice, motorcycler 4928x3264 - - 959463 - Fotobanka zdarma - PxHere. Free Images & Free stock photos - PxHere [online]. Dostupné z: <https://pxhere.com/cs/photo/959463>

HIT – duální helmy na motorky | MOTOHOUSE. *MOTOHOUSE* | *Web o motorkách a lidech kolem nich* [online]. Copyright © 2009 [cit. 19.01.2019]. Dostupné z: <http://motohouse.cz/hit-dualni-helmy-na-motorky/>

Jak jezdit: Jízda se spolujezdcem | MOTOHOUSE. *MOTOHOUSE* | *Web o motorkách a lidech kolem nich* [online]. Copyright © 2009 [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <http://motohouse.cz/jak-jezdit-jizda-se-spolujezdcem/>

Jak jezdit: Naučte se ideální stopu v zatáčkách | MOTOHOUSE. MOTOHOUSE | Web o motorkách a lidech kolem nich [online]. Copyright © 2009 [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <http://motohouse.cz/jak-jezdit-naucte-se-idealni-stopu-v-zatackach/>

Jak poznat stáří pneumatiky (datum výroby) | Levné letní a zimní pneu. Levné letní a zimní pneu 2017 [online]. Copyright © 2019 [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <http://www.pneunoviny.cz/jak-poznat-stari-pneumatiky-datum-vyroby/>

Jak vybrat motooblečení? - 3. díl - Textilní motooděvy - YouTube. *YouTube* [online]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=ivt3NukdFrk>

Jak vybrat přilbu - YouTube. *YouTube* [online]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=Z3xtSdPGaPY>

Jednoduché kolo hodiny vektorové kreslení | Veřejně dostupné vektory . Royalty-free vector clip art, svg files and graphics | Public domain vectors [online]. Dostupné z: <https://publicdomainvectors.org/cs/volnych-vektoru/Jednoduch%C3%A9-kolo-hodiny-vektorov%C3%A9-kreslen%C3%AD/30770.html>

Kam se při jízdě dívat. Motosekáč - bazar s motorkářským oblečením [online]. Copyright © Copyright 2013 Motosekáč [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <https://www.motosekac.com/motosekac/Kam-se-divat-b931.htm>

Klíče / kreslený vektor a ilustrace, černé a bílé, ručně kreslené, fototapeta • fototapety skicování, skica, výkres | myloview.cz. Fototapety, plakáty, levné nálepky na zeď - obrazy na plátně - myloview.cz [online]. Copyright © [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <https://myloview.cz/fototapeta-klice-kresleny-vektor-a-ilustrace-cerne-a-bile-rucne-kreslene-c-6E934A7>

KOLDA, Ladislav, ed. *Dokonalá jízda na motocyklu*. České Budějovice: Kopp, 2003. ISBN 80-7232-199-4.

Linka papír s tužkou — Stock Vektor © BalakoboZ #83944000. Stock fotografie, Royalty Free obrázky, vektorové umění, filmové záběry | Depositphotos [online]. Copyright © BalakoboZ [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <https://cz.depositphotos.com/83944000/stock-illustration-line-paper-with-pencil.html>

Motoškola: [učebnice pro žadatele o řidičské oprávnění skupiny AM, A1 a A]. Dotisk 2. vydání - červen 2011 [i.e. 4. vyd.]. Praha: Business Media CZ, 2011. Vogel (Business Media CZ). ISBN 978-80-87388-08-2.

Nakedbike - TipMoto.com - motobazar. *TipMoto.com - motobazar* [online]. Copyright © 2003 [cit. 19.01.2019]. Dostupné z: <https://www.tipmoto.com/podle-typu/nakedbike/>

Náklon 50° na motocyklu s křídélky - článek na portále MotoRoute.cz. MotoRoute.cz - motocykly, cestování, mototuristika [online]. Copyright © 2017 Motoroute.cz [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <http://www.motoroute.cz/clanek/168-naklon-50-stupnu-na-motocyklu-s-kridelky.aspx>

NÁKUPNÍ RÁDCE - RUKAVICE - YouTube. *YouTube* [online]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=xDaIZxbrCfw>

NEPOMUCK, Bernd L. a Udo JANNECK. *Technická rukověť motocyklisty*. 5., rozš. vyd. Přeložil Jiří VOKÁLEK, přeložil Tomáš KOHOUT. České Budějovice: Kopp, 2009. ISBN 978-80-7232-354-8.

Novela vyhlášky č. 256/2015 Sb. In: . platnost vydání 09.11.2015, účinnost od 01.11.2015, částka 104/2015.

Obrysy otevřenou knihu | Veřejně dostupné vektory . Royalty-free vector clip art, svg files and graphics | Public domain vectors [online]. Dostupné z: <https://publicdomainvectors.org/cs/volnych-vektoru/Obrysy-otev%C5%99enou-knihu/60744.html>

Otevřená helma na motorku Nexx X70 Plain Burgundy | Motozem.cz. *Motorkářské oblečení, boty, bundy, kalhoty, kombinézy, přilby, helmy rukavice* | Motozem.cz [online]. Dostupné z: <https://www.motozem.cz/otevrena-helma-na-motorku-nexx-x70-plain-burgundy/>

Panacek s otazníkem – Pohoda Praha s.r.o.. Pohoda Praha s.r.o. | S námi v pohodě! [online]. Copyright © 2019 Pohoda Praha s.r.o.. All rights reserved. [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: http://pohodapraha.cz/?attachment_id=58

PODŠKUBKOVÁ, Jaroslava a Jiří POSPÍŠIL. *Didaktika distančního vzdělávání v prostředí vysoké školy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2006. ISBN 80-244-1541-0.

PRŮCHA, Jiří a Jiří MÍKA. *Distanční studium v otázkách: (přůvodce studujících a zájemců o studium)*. Praha: Centrum pro studium vysokého školství, 2000. ISBN 80-86302-16-4.

ROHLÍKOVÁ, Lucie a Jana VEJVODOVÁ. *Vyučovací metody na vysoké škole: praktický průvodce výukou v prezenční i distanční formě studia*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4152-9.

Shoei GT-Air Bounce TC-1 Přilba - nejlepší ceny ▷ FC-Moto. *FC-Moto ▷ Motorrad, Outdoor, Wintersport und Radsport Shop!* [online]. Copyright © 2004 [cit. 19.01.2019]. Dostupné z: https://www.fc-moto.de/epages/fcm.sf/?ObjectPath=/Shops/10207048/Products/Shoei-GT-Air-Bounce-TC-1-2-Helmet/SubProducts/Shoei-GT-Air-Bounce-TC-1-2-Helmet-0002&Currency=CZK&Locale=cs_CZ&utm_source=Portalexport&utm_medium=GoogleShopping&utm_campaign=GoogleShopping_CZ&utm_term=&gclid=EAIAIQobChMImL7Z0Y763wIVQcKyCh2StA0OEAQYByABEgIjRvD_BwE

SPIEGEL, Bernt. *Trénujeme na motocyklu každý den: [pro pokročilé jezdce]*. České Budějovice: Kopp, 2014. ISBN 978-80-7232-464-4.

Sumace Ikony Glyphů Součet Nebo Součet Matematický Symbol Silueta Symbol — Stock Vektor © bsd #208511624. Stock fotografie, Royalty Free obrázky, vektorové umění, filmové záběry | Depositphotos [online]. Copyright © bsd [cit. 03.03.2019]. Dostupné z: <https://cz.depositphotos.com/208511624/stock-illustration-summation-glyph-icon-sum-total.html>

Tapeta na monitor | Podzimní | mokrá silnice, podzimní les, bílá заборчик. Tapety na plochu , krásná a vysoce kvalitní tapety [online]. Dostupné z: <https://cz.wallpapers-fenix.eu/Golden-autumn/75/66733/>

Test s tužkou - Hledat Googlem. Google [online]. Dostupné z: https://www.google.com/search?q=test+s+tu%C5%BEkou&tbm=isch&tbs=ring:Cfc7lCnr5NcHIji_1gQEnZ-

AkDECYVWqd10OSQObbvDPVn7MS1pNn2HSXskzkW3GTar52M4I0Pz5L0xVtA
VG-sPwWDSOscb-

BASdn4CQMERhOKfByWnLMKhIJQJhVap3XQ5IRMH2Sm2P7riMqEg1A5tu909
WfsxExPu4Fo07uTCoSCRLWk2fYdJeyEVveg43QDI3TKhIJTORbcZNqvnYRr2F
DCgL4WQ4qEgkzgjQ_1PkvTFREox-Eq3Cfh-yoSCW0BUb6w_1BYNEWICEm-
TRQh_1&tbo=u&sa=X&ved=2ahUKEwjrx9WDvubgAhWELFAKHeCIDXIQ9C96
BAgBEBg&biw=1600&bih=752&dpr=1#imgrc=vRIBI8MsJTBbLM:&spf=1551633
719577

Test Yamaha FZ6 S2 2008: souboj generací - obrázek 1 | Superbike-online.cz.
Superbike-online.cz [online]. Dostupné z: <http://www.superbike-online.cz/testy/test-yamaha-fz6-s2-2008-souboj-generaci/obrazek/1>

Úplné znění zákona č. 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o
změnách zákonů (Zákon o silničním provozu). *Vydání: devatenácté. Praha: Armex
Publishing, 2018. Edice kapesních zákonů. ISBN 978-80-87451-54-0.*

Vyklápěcí přilba na motorku RSA TR-01 černá matná | Motozem.cz. *Motorkářské
oblečení, boty, bundy, kalhoty, kombinézy, přilby, helmy rukavice* | Motozem.cz
[online]. Dostupné z: <https://www.motozem.cz/vyklapeci-prilba-na-motorku-rsa-tr-01-cerna-matna/>

Výměna řetězové sady. Motoline - Motoline [online]. Dostupné z:
<https://www.motoline.cz/vip-sekce-authorized/technicke-tipy/vymena-retezove-sady>

WILSON, Hugo. *Údržba a opravy motocyklů a skútrů: [praktický návod pro údržbu
a drobné opravy motocyklů]*. České Budějovice, 1998. ISBN 80-7232-022-X.

Zaměřit se šipkou v černé a bílé, vektorové ilustrace kreslený. fototapeta • fototapety
lukostřelba, aspirace, přesný | myloview.cz. Fototapety, plakáty, levné nálepky na zeď
- obrazy na plátně - myloview.cz [online]. Copyright © [cit. 03.03.2019]. Dostupné z:
<https://myloview.cz/fototapeta-zamerit-se-sipkou-v-cerne-a-bile-vektorove-ilustrace-kresleny-c-4628F54>

ZLÁMALOVÁ, Helena. *Distanční vzdělávání a eLearning: učební text pro distanční
studium*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2008. ISBN 978-80-
86723-56-3.

ZLÁMALOVÁ, Helena. *Příručka pro autory distančních vzdělávacích opor: jak tvořit distanční studijní text*. Praha: Centrum pro studium vysokého školství, Národní centrum distančního vzdělávání, 2006. ISBN 80-86302-39-3.

Seznam obrázků, tabulek a ikon

Obrázek 1- Moped	32
Obrázek 2- Malý motocykl.....	32
Obrázek 3- Cestovní motocykl.....	32
Obrázek 4 - Sportovní silniční motocykl	33
Obrázek 5 -Chopper	33
Obrázek 6 - Enduro	33
Obrázek 7- Nakedbike.....	34
Obrázek 8- Skútr	34
Obrázek 9 - Motocykl s postranním vozíkem – sidecar	34
Obrázek 10 - Integrální přilba.....	35
Obrázek 11- Vyklápěcí přilba.....	35
Obrázek 12 - Otevřená přilba.....	35
Obrázek 13 - Enduro přilba.....	35
Obrázek 14 - Přístrojový panel.....	40
Obrázek 15 – Ovládací prvky na řídítkách	41
Obrázek 16 - Držení brzdové páčky.....	42
Obrázek 17 - Vyjetí ze zatáčky do protisměru.....	43
Obrázek 18 - Nebezpečně vypadající silniční komunikace	44
Obrázek 19 - Posaz	45
Obrázek 20 - Upravený motocykl pro náklony.....	46
Obrázek 21 - Vodorovný pohled jezdce.....	46
Obrázek 22 - Stabilizace průjezdu zatáčkou	47
Obrázek 23 - Jízda na motocyklu v tandemu.....	48
Obrázek 24 - Vedení motocyklu vpřed	49

Obrázek 25 - Jízda v rychlosti chůze	50
Obrázek 26 - Otočení o 180°	50
Obrázek 27 - Slalom v rychlosti chůze.....	51
Obrázek 28 - Jízda ve tvaru osmičky	51
Obrázek 29 - Opakované rozjíždění.....	52
Obrázek 30 - Slalom ve vyšší rychlosti.....	52
Obrázek 31 - Vyhnutí se překážce.....	53
Obrázek 32 - Brzdění na přesnost	53
Obrázek 33 - Nouzové brzdění	54
Obrázek 34 - Dráha pro úkony v pomalé rychlosti	55
Obrázek 35 - Dráha pro úkony při vyšší rychlosti	55
Obrázek 36 - Pneumatika byla vyrobena ve třetím týdnu roku 2007.....	58
Obrázek 37 - Okénko brzdové kapaliny	60
Obrázek 38 - Kontrola obložení bubnových brzd.....	60
Obrázek 39 - Průvės řetězu.....	61
Tabulka 1: Rozdíl mezi klasickým a distančním textem.....	20
Tabulka 2: Tabulka velikostí	36
Tabulka 3: Slovník pojmů.....	64
Ikona 1: Studijní cíle kapitoly.....	28
Ikona 2: Čas potřebný ke studiu	28
Ikona 3: Klíčová slova	28

Ikona 4: Poznámky	28
Ikona 5: Úkol.....	28
Ikona 6: Otázka k zamyšlení.....	28
Ikona 7: Test.....	28
Ikona 8: Seznam použité literatury	28
Ikona 9: Shrnutí	28